

V květnu vypsány odvody 18 letých na 16.6. - 1.7. V červenci vypsány odvody 42 - 50 letých na srpen a září. Pro novou úrodu ustanoveny jsou vládou maximální ceny: 100 q pšenice 34 K, žito 28 K, ječmen a oves 26 K. Zároveň nařídila zabavení úrody, z níž přebytky směly být prodávány pouze váleč. obilnímu ústavu. Následkem přerušení zámořského dovozu sbírají školní děti kaučuk, vlněné hadry, mosaz a měď k účelům vojenským.

V září vypsány jsou nové odvody 19 - 24 letých, 38 - 42 letých. Vojáci rekonvalescenti komandováni jsou na sbírání kopřiv, jeví se již citelný nedostatek látek a plátna. Soukromým sběratelům vyplácí se za 100 kg sušených kopřiv 80 halířů.

15. října 1915 vypsána 3. válečná půjčka při kursu 93,70. Doporučování k upisování je stále důtklivější.

Stanoveny maximální ceny na brambory - ale nikdo jich nedbá, kdo potřebuje a dostane koupit, platí každou cenu.

24.11.1915 rozpuštěná Česká obec sokolská.

6.12.1915 rukují odvedenci 19, 41-43 letí.

O vánocích 1915 nejen, že nesměli pekaři péci vánočky, ale nesměli ani donešené vánočky hospodyním upéci.

Oba pokusy o sjednání smáru /papež - Ford/ potkaly se v tomto roce s naprostým neúspěchem.

1 9 1 6

17. ledna rukují 44 - 45 letí, 21. ledna 48 - 50 letí odvedenci.

Na bráně hřbitova ve Frenštátě objevila se ráno 20. ledna cedule:

"Chlapi vstávejte, třetí výzva rukuje!" Pachatel nebyl vypátrán.

Lid má vojny, hladu a bídy po krk.

V lednu nařízena rekvizice zvonů: v Petřvaldě to odnesl menší starý zvon z roku 1564.

V lednu zahájeny odvody starostů obcí a povinnost k válečným úkonům rozšířena na muže do 55 let. Tehdejší starosta obce Albert Šíp byl rovněž odveden a nastoupil v prosinci vojenskou službu. Byl však vyreklamován jako subkomisionář.

ZK Zakázán prodej matičních zápalek /s trikolorou a nápisem "České dítě patří do české školy"/ a zásoby byly v obchodech zkonfiskovány. Zakázáno sbírat národní písně, pro školy vydány nové čítanky s články patriotickými a vychvalujícími hrdinné vojáky.

Censura řadí, vojenské soudy mají plné ruce práce. V březnu doporučují se chytání a pojídání veverek a vran.

26. března 1916 zakazuje zemská školní rada cvičení dětí a dorostu a jednotách Sokolských.

K ilustraci tehdejší drahoty poznamenávám zde ceny některých život. potřeb koncem března 1916 ve velkoobchodě. V drobném prodeji, pokud byly k dostání, byla cena vyšší./V závorkách jsou ceny předválečné/:

káva pražená	100 kg	/120 K/	960 K
čaj	1 kg	/6 K/	17 K
povidla	100 kg	/32 k/	160 K
pepř	100 kg	/190 K/	1110 K
česnek	100 kg	/ 65 K/	470 K

a tak to bylo u všech předmětů denní spotřeby, zatím co zvýšení mzdy u dělnictva a platů u státních zaměstnanců bylo jen nepatrné proti platům a mzdě předválečné.

V dubnu zahájeny nové odvody 18 letých , rukují 11. května.

15. dubna vypúsuje se císařským nařízením IV. válečné půjčka.

22. května začínají všeobecné odvody mužů 18 - 50 letých.

Ponenáhlu jsou vydávány na veškeré druhy zboží spotřební lístky - chleбенky, cukřenky, petrolejovky, mydlenky a jiné - enky. Pídl jsem se po nich, aby alespoň ukázka zůstala pro budoucí - ale nesehnám jsem nic.

Rekvisice dobytka jsou v plném proudu, stále jsou doslovně vytloukány. 15. června zakazuje moravské místodržitelství taneční zábavy na celé Moravě.

Zavedeny jsou bezmasé dny /3 dny v týdnu/ a stanoveny nové maximální ceny na zboží - jen že za ně nikdo nic neprodá. Výživa je nedostatečná /na venkově je přece o něco líp než ve městech/ z hladu množí se případy tuberkulózy.

1. září vydala vláda nařízení, jímž dovoleno pivovarům vařit pouze 35 % piva podle průměru z posledních let, stanovila dobu, kdy mohou být otevřeny hostince /večer směl dostat jednotlivec jen 1/2 l piva/ zabezpečený byly zásoby máku.

Kůže na podešve nelze dostat, zavádějí se úředně dřeváky. Průměrné střevíce jsou za 80 - 100 K.

Z nedostatku drobných trháný jsou papírové koruny a dvoukoruny na půlky a tyto hadříky jsou bez námitek přijímány.

Z bramborů za sklizně r. 1916 zakázáno vůbec pálení lihu.

Koncem září 1916 přistěhovalo se do obce 236 uprchlíků: Poláků a Rusíni od Brodu, Zborova, Bnezacse, Tarnopolu a Stanislavcva.

Protesty obecního výboru, že obec sama pro své obyvatelstvo nemá dost potravin neměly výsledků a uprchlíci byli upytováni v sále hostince č. 60, v č. 94 u Jana Šeděny, na fojství č. 20 a v zámku.

V zámku zřízena byla infekční nemocnice, protože v transkóportu vyskytl se skvrnitý tyf a zemřelo na tyf 7 uprchlíků, na jiné nemoci 15. Nemocnice svěřena byla medikovi uprchlíkovi, Rumunu Weczlerovi. Z domácích lidí zemřel na nákazu tyfem hrobním Adolf Rozehnal. Pro děti uprchlíků zřízena byla ve školní budově polská škola, vyučovalo se v přízemí.

Byl-li nedostatek potravin v obci a drahota značná, po příchodu uprchlíků, kteří skupovali co se dalo, ještě větší. V obci zůstali až do konce r. 1917. Za tu dobu narodily se jim 3 děti /2 nemanželské/. Koncem roku prováděna byla přísná rekvizice sena, slámy a soupis zásob za vojenské asistence. Rok byl mokrý, úroda slabá. 21. 11. 1916 zemřel Fr. Josef I., nastupuje Karel I.

1 9 1 7

Bědy válečné se stupňují, hladu, zvláště v městech, přibývá, je nedostatek šatstva a obuvi, nespokojenost roste - a je tlumena, zakročuje četnictvo i vojsko. Hlad vzrůstá se i v armádě a vojáci dostávají tzv. hladové urlauby, totiž ti, kteří mají býti z čeho doma živi. Dovolená prodlužuje se těm, kteří se zavazují upsat na V. válečnou půjčku.

V únoru vypisují se odvody 26 - 45 letých. Kdo má ruce anohy je odved Tabáková režie zlepšuje tabák přimícháváním bukového listí a zvyšuje cenu.

15. března počíná převrat v Rusku, car Mikuláš donucen k odstoupení, velkokníže Nikolaj zbaven vrchního velení, vojsko se bouří.

1. května vypsána VI. válečná půjčka s upisovací lhůtou od 19.5. do 8.6. 1917. Současně nařízen soupis kulečnicků, z nichž by vojenská správa potřebovala gumové mantinely.

15. května vydává 150 českých spisovatelů politický projev k poslancům na řížské radě a žádají, není-li možné docílit zasedání českého sněmu, aby alespoň na řížské radě byli pravdivými mluvčími národa a pověděli co národ chce a na čem trvá: volnost shromažďovací, odstranění censury, svobodu a nedotknutelnost řečí v parlamentě i tisku, svobodu a nedotknutelnost poslanců, všeobecnou amestii pro ty, kteří byli vojenskými soudy odsouzeni pro přečiny politické.

V červnu koná se soupis osevních ploch. Strašné sucho, po celý červen ani nekáplo, sena není, osekávají se stromy a stromové listí suší se na zimu pro dobytek.

Po venkově chodí a jezdí obyvatelé měst, skupují co se skoupit dá a nabízejí za aprovizaci neslýchané ceny /za kg mouky 20-30 K/ Peníze nemají cenu, vyměňuje se za látky, káži, petrolej, mýdlo atd. Krádeže jsou na denním pořádku, krade se na polích ještě zelené obilí. U nás je neslýchaná nouze o maso a tuky, dobytek u nás zrekvirovaný odváží se do Německa.

8. července 1917 zrekvirován na věži kostela druhý větší zvon z r. 1623 ulitý a ve škole zvonek vážící 1/2 kg. Zvěrstva maďarských vojsk v Srbsku dosahují vrcholu. Maďarský podplk. Jarmy dal v okolí Krušovce v Srbsku schytat veškeré obyvatelstvo ze 14 vesnic. Vesnice zapáleny a obyvatelstvo v řadách hromadně postřeleno. A tyto "hrdinské" činy statečné armády byly fotografovány pro vídeňský tisk. Podobným způsobem začíná si rakouská armáda v zabraném ruském Polsku. Stačí nepatrné esocení, aby celá řada lidí nevinných visela. Zdá se, že v lidech vymřel lidský cit.

2. července 1917 památná bitva u Zborova, při níž poprvé ve větším měřítku dokázali českoslovenští dobrovolníci - legionáři, že za osvobození své vlasti jsou hotovi klást své životy. Tyto družiny začaly se tvořit již v září - říjnu 1914 přičiněním ing. Otakara Husáka a bojují pod generálem Brusilovem. V důsledku vítězství u Zborova a Tarnopole povoluje gen. Kerenský další tvoření čsl. legií. Toto vítězství dobylo nám uznání dohody a s ním i naši samostatnost. Jaké odměny dostalo se legionářům v boji zajatým výmluvně ukazuje přiložená fotografie.

6. července 1917 udělena je císařským nařízením amestie politickým odsouzensům. Propuštěno z vězení 18 tisíc obviněných. Současně sněmovna zrušila císařské nařízení jímž zrušeny soudy porotní a místo nich zavedeny soudy vojenské, tím dnem skončena činnost vojenských soudů.

Úžasně věci odehrávají se po žnách roku 1917. Úroda vedrem spálena všeho nedostatek, ve městech nepokoje z hladu - a vypisují se v srp nové odvody 18 - 20 letých. Začíná se mluvit o míru. Úřední vyhlášky nařizují sbírání kostí, bude se z nich tlačit olej na mazání strojů. Látky na šaty vyrábějí se z papíru. Rekvirují se poslední zásoby. Pole nemá kdo obdělávat, není čím hnojit. Pro válečné účely zabavují se hromosvody.

Pro nákup a prodej zboží máme 72 ústředen a svazů, komisí a společností. Ale zboží není a co je, prodává se za neslýchané ceny.

Pro paměť budoucím uvádím ceny velkoobchodu za vagon /10 000 kg/
v korunách:

	1.7.1914	1.11.1915	15.9.1917
brambory	500	1 200	12 000
zelí kysané	1 600	5 600	20 000
prosná kaše	3 200	38 000	60 000
hrách	3 200	16 000	110 000
sádlo vepřové	18 000	120 000	250 000
káva	24 000	80 000	800 000

Haličští Židé, jimž se z českých zemí nechce, skupují so se skoupit
dá a vyvázejí zboží; cívka strojových nití před válkou 18 hal. je
za 24 - 30 K. V Mor. Ostravě zabavili poňskému židu 5000 cívek, jež
odvážel do Krakova.

Podle úřední výměry připadá na člověka denně:

2 brambory, 71 gramů mouky, 35 gr. masa a 180 gr. chleba. Po žních
nařizeno vymílat obilí na jednomletou mouku na 90 %.

16. prosince vydává francouzská vláda dekret, jímž se konstituuje
ve Francii československá armáda, tedy již ne dobrovolníci ve franc
armádě. Nový krok k dosažení samostatnosti, připravované od počátku
války u států dohodových a v Americe prof. Tomášem Masarykem a jeho
druhy.

Bolševické Rusko smlouvá od 3. prosince s Rakouskem a Německem MĚR.

K vůli úplnosti musím doplnit, že již v r. 1916 byl zaveden tzv.
l e t n í ě a s , totiž hodiny posunuly se v letních měsících o
hodinu napřed. Lidé po starém zvyku vstávali /hlavně zemědělci a
dělníci ve 4 nebo 5 hod. ráno /ale ve skutečnosti ve 3 nebo 4 hod./
a pracovali, dokud bylo vidět. Tím se vlastně den prodloužil o dvě
pracovní hodiny a mělo se touto chytristikou nahradit úbytek pracov
sil.

Nový rok 1918

začíná ve znamení války, neboť čtyřdohoda nepřistoupila na mírové
jednání a sami Rusové odešli z porad rozladění. České záležitosti
staly se předmětem porad v Anglii, Francii a Americe /působením
prof. Masaryka/ - jen ne v Rakousku.

6. ledna koná v Praze sjezd "velké poselstvo české", totiž všichni
čeští poslanci z Čech , Moravy a Slezska pro sebeurčení národa.
Sjezdový manifest byl zabaven a teprve 3. února byla konfiskace
zrušena a manifest uveřejněn. Němci nazývali manifest velezrádným.
Manifest zněl:

"Ve čtvrtém roce hrozná válka světová, jež si vyžádala bezměrných obětí na životech a statcích národů, dějí se první pokusy o mír. My čeští poslanci rady řížské, jež byla rozsudky nepřislušných vojenských soudů zbavena celé řady svých členů slovanských, a zároveň my čeští poslanci rozpuštěného a dosud neobnoveného českého sněmu království Českého, jakož i po celou dobu války nesvolávaného sněmu markrabství moravského a neobnoveného sněmu vévodství slezského, jako zvolení zástupci národa českého zdůrazňujeme veškerá prohlášení českého poselstva na radě řížské a povinni jsme určitě a jasně za lid český a za porobenou a politicky umlčenou větev slovanskou v Uhrách vyznačiti svoje stanovisko k nové úpravě poměrů mezinárodních.

Když čeští poslanci obrozeného národa našeho promluvili za války francouzsko-německé o mezinárodních otázkách evropských, prohlásili v memorandu svém dne 8.12.1870 slavnostně: - Všichni národové, ať velcí, ať malí mají rovné právo sebeurčení a rovnost jejich má stejně šetřena býti. Jen z uznání rovnoprávnosti a ze vzájemné vážnosti svobodného sebeurčení u všech národů může vykvést pravá jejich svoboda a bratrství, všeobecný mír a pravá lidskost. -

My poslancové národa českého, věrní jsouce i dnes těmto zásadám svých předchůdců, s radostí jsme pozdravili, že dnes všechny ony státy, jež jsou založeny na zásadách demokracie, válčící i neutrální, pokládají stejně s námi toto sebeurčení národů za záruku trvalého míru všeobecného. Nové Polsko při svém pokusu o mír všeobecný vložilo do stěžejních podmínek mírových zásad zásadu sebeurčení národů tak, aby národové svobodnou volbou rozhodli o svém životě a usnesli se, chtějí-li vybudovat stát samostatný, či tvořit státní celkem ve spolku s národy jinými.

Naproti tomu prohlásil zástupce Rakousko-Uherska jménem čtyřspolku, že otázka sebeurčení oněch národů, jež dosud nemají své státní samostatnosti, má býti řešena v každém státě cestou ústavní.

Vzhledem k tomu jsme za český národ povinni prohlásit, že toto stanovisko zástupce Rakousko-Uherska není stanoviskem naším. My jsme se naopak ve všech svých projevech a návodech tomuto řešení vzpírali, ježto po bezpočetných trpkých zkušenostech našich nezneméná ono nic jiného, než úplné zamítnutí zásady sebeurčení národů.

Trpce žalujeme, že národ náš byl zbaven své samostatnosti státoprávní i svého práva sebeurčení umělými řády volebními, vydán nad to panství německé většině menšiny a německé centralistické byrokracie. Slovenská naše větev stala se pak obětí brutálnosti maďarské a neslýchaného násilnictví ve státě, jenž přes všechny zdánlivě konstituční formy zůstává nejtemnějším koutem Evropy a v němž národové nemaďarští

tvořící většinu, jsou panující menšinou týráni a hubeni, od kolébky odnárodňování, zůstávající takžka beze všeho zastoupení na sněmu i v úřadech, bez veřejných škol a bez volnosti ve školách soukromých.

Ústava, na níž se odvolává zástupce Rakousko-Uherska, znetvořila i spravedlivost všeobecného práva hlasovacího, rozmnoživši v rakouské radě řížské způsobem umělým počet mandátů německé menšiny a celá její bezmocnost objevila se způsobem až křiklavě jasným v krutém vojenském absolutismu po dobu války.

Každý poukaz na tuto ústavu znamená proto ve skutečnosti jenom odmítnutí práva sebeurčení, vydání v plen všech neněmeckých národů v Rakousku a přímo krutý, trvalý výsměch pro nemaďarské národy v Uhách, kde je ústava jen nástrojem nejbezohlednějšího panství oligarchie a několika šlechtických rodů maďarských, jak to bylo znovu potvrzeno novou předlohou o volební reformě.

Národ náš touží se všemi demokraciemi světa po míru všeobecném a trvalém. Jest si však plně vědom pravdy, že trvalým může se stát jenom mír takový, jenž odstraní staré křivdy, brutální moc převahy zbraní, jakož i nadprávi států a národů nad národy jinými - mír takový, jež za bezpečí samostatný rozvoj národům velkým i malým a osvobodí zejména ony národy, které sténají dosud pod cizí nadvládou. Proto také toto právo na svobodný život národní a sebeurčení národů ať malých či velkých jakékoliv příslušnosti státní, musí být zárukou a základem příštího práva mezinárodního, míru a přátelského soužití národů i velkým statkem ideálním, který si lidstvo vybuduje z hrůz světové války.

My poslancové národa českého prohlašujeme, že mír, který by národu našemu nepřinesl spravedlnost a svobodu, nemohl být pro něho mírem, nýbrž jen počátkem nového mohutného a důsledného zápasu za státní samostatnost, v němž by národ náš napjal veškeré své sály hmotné a mravní až do krajnosti a v tomto zápase a bezohledném boji neustal až do šťastného konce. Národ náš hlásí se o tuto svou samostatnost, opíraje se o své historické právo státní a jsa všacek prodchnut vřelou touhou, aby ve svobodné soutěži s jinými národy svobodnými a ve svém státě svrchovaném, plnoprávném, demokratickém, sociálně spravedlivém i na rovnosti všeho svého občanstva vybudovaném a v hranicích historických zemí a sídlech svých a své větve slovenské přispěti mohl k novému velkému rozvoji lidstva. založenému na volnosti a bratrství, přiznávaje v tomto státě národním menšinám plná rovná práva národní.

Vedení jsouce těmito zásadami, protestujeme slavnostně proti odmítání práva sebeurčení národů při jednání mírovém a žádáme, aby ve smyslu práva tohoto zabezpečena byla všem národům - tedy i našemu - účast a plná volnost obhájit svých práv na mírovém kongresu."

9. února 1918 o 2. hod. ráno podepsali zástupci Ukrajiny v Brestu Litevském mír, v důsledcích čehož usnesli se zástupci ostatního Ruska jednání mírové ukončit a prohlásit ústy Trockého, že Rusko, vzdávajíc se formální mírové smlouvy, prohlašuje válečný stav za ukončený a nařizuje okamžitou demobilizaci ruských sil. V Rusku zuří revoluce.

13. dubna scházejí se v Praze v Obecním domě zástupci národa spisovatelé a pracovníci národohospodářští spolu s četnými poslanci jihoslovanskými k manifestaci proti zahraničnímu ministru Czernínovi. Po řeči poslance Staňka a spisovatele Jiráska složena tu "slavnostní přísaha všeho lidu československého, z části ovšem zabavená. Ale tého dne odstupuje Czernin a jeho nástupcem jmenován Maďar, hrabě Burian.

1. května 1918 je mohutná manifestace všeho lidu českého pro národní samostatnost. Téhož dne přijímají Slováci resoluci, je jíž se hlásí k československé rodině.

7. května podepsán mír s Rumunskem. Situace stává se den ze dne neudržitelnější. Množí se stávky dělnictva a nepokoje lidu z hladu, bouří se vojsko, celé pluky převrhávají z hladu k nepříteli. Drahota je úžasná.

Vláda utužuje absolutismus, persekuce jsou na denním pořádku.

V červnu a červenci řádí u nás epidemicky "španělská chřipka.

Sedmá a 8. válečná půjčka, velikým nátlakem úřadů doporučované, sahaly už i na sirotčí a jiné fondy a obecní kmenové jmění.

28. září 1918 podepsána byla francouzským zahraničním ministrem Pichonem a českým zplnomocněncem Dr. Benešem smlouva česko-francouzská první státní akt český. Francie uznává národ československý za národ spojenecký a válčící a bude podporovat jeho snahy a úsilí obnovit nezávislý český stát v hranicích jeho bývalých historických zemí.

Rakouská vláda v ten den rozdělila zemskou správní komisi v Čechách na dvě národnostní sekce.

Téhož dne schází se také v Praze "Český sněm" /viz. 13. dubna / a vydává památnou "resoluci svatováclavskou", samozřejmě konfiskovanou. V audienci 12.10.1918 podávají císaři čeští poslanci Staněk, Fiedler, Hruban a Tuzar tyto požadavky:

- bezodkladné dosazení národní vlády české,
- účastenství její na mírovém sjezdu,
- přeložení všech českých pluků z území maďarského a německého do jejich vlasti.

14. října improvisovala sociální demokracie tábory lidu pro čsl. republiku a proti vývozu potravin. Původně zamyšlený pokus vyhlášení socialistické republiky se nezdařil.

16. října vydává císař manifest o federaci Rakouska. Slovanští národové svorně odmítli tuto léčku a dne

19. října 1918 schází se "Národní výbor" a odmítá jakékoliv pokus o roztržení národa československého a ohrožení jednoty a nezávislosti zemí českých.

28. říjen 1918

Po deváté hodině ráno dochází do Prahy zpráva o kapitulaci rakouské vlády Andrássyho. Čtyři a půl roku trvající světová válka je tímto dnem formálně ukončena, vzchází naděje na lepší časy, konec bídy a strádání.

Dějiny Petřvaldu za světové války jsou jako všude jinde neveselé. Pokud o nich není zmínka v předcházejícím oddíle, doplňuji: Hned po vyhlášení války zřízena byla přes odpor správy kapitulního statku ve St. Bělé epidemická a nemocnice v zámku. Na náklad obce zakoupeny potřeby k dodání příprěže /nepromokavé plachty, vozové plachty, oblouky, koňské houně/, z obce byly dva turnusy příprěžní po 5 párech. Odchodem mužů - vojáků trpěly velice mnohé domácnosti, kde všechna práce a starosti spočívaly jen na bedrech žen. Stavební ruch utichl úplně. Aby alespoň částečně byl nahrazen úbytek pracovních sil, povolují úřady osvobození školních dětí nejvyšších škol. ročníků od pravidelné škol. docházky po čas polních prací. Následek prázdná učirna 4. tř.

12. února 1915 zemřel v Brně čestný občan petřvaldský Arnošt Kudiel a pochován byl 16.2.1915 v rodinné hrobce v Petřvaldě. Při pohřbu odevzdala rodina pro místní chudé obnos 50 K.

Na podzim a v zimě 1916 řádila v obci mezi dětmi epidemie spály a spalniček. 21. října zemřela 11 letá žákyně Anna Šindlová č. 44. Až do polovice ledna 1917 byla zima bez sněhu, abnormálně teplá. Ještě v prosinci pracovalo se na polích. V druhé polovině ledna nastala krutá zima, mrazy až - 28⁰C a napadlo mnoho sněhu, Zima trvala až do dubna, noční mrazy až do konce dubna. Na polích začalo se poprvé pracovat až 12. dubna. Ještě 18. a 19. dubna padal sníh.

Ovocné stromy začaly kvést teprve v druhé polovině května, léto bylo katastrofálně suché.

Na fojství č. 20 pracovali v té době zajatci, napřed ruští, potom italští, počtem asi po devíti. Prováděli hlavně odvodňování pozemků v trati "u kostela". Hlad a bída, tak krutě v městech řádící, nebyla u nás tak pociťována, lidé si vzájemně vypomáhali jak v práci tak potravinami.

Poslední rok válčný 1918 byl rokem nebyvalé stagnace hospodářství, kultury i života společenského. Tenkrát uplatnila se slova generála Londona z dob Marie Terezie, který na otázku, čeho je třeba k vedení vojny, prohlásil: v první řadě peněz, potom zase peněz a nakonec zase peněz. Peníze byly vymáhány ode všech a při každé příležitosti. Chtěl-li voják na několikadenní dovolenou, musel upsat na válečnou půjčku. Konaly se sbírky dům od domu /většinou škol.děťmi/ na "Červený kříž", "Stříbrný kříž", vdovský a sirotčí fond, na vybudování domů v Uhrách, válkou poškozených, na zřizování vojenských útulen, na výrobu umělých údů pro válečné invalidy, na vybudování válečné ponorky, na zachování a úpravu válečných hrobů a ještě jiné sbírky. Na válečné půjčky upisovalo se již i z kmenového jmění obcí a z fondu sirotčí jistoty. A o všech sbírkách a úpisech musely být podávány zprávy c.k. úřadům. Starostové obcí, obecní zastupitelstva, učitelské sbory činěni byli osobně zodpovědnými za zřazení sbírek a úpisů.

Školní děti s učitelstvem komandovány ke sbírání a sušení kopřiv, listí jahodového a ostružinového i maliníku /na čaj/ bukového, dubového a ořechového /do tabáku/, žaludů duběnek a bukvic /na kávové náhražky/. Pa každém "vítězství" pořádány nucené patriotické slavnosti jindy "Dětské dny", stromové slavnosti, obětní dny, sbírky haider, kovů, mincí aj. dům od domu. Děti odvykaly takto z nařízení školních úřadů učení a přidržovány byly k žebrotě.

Učitelé byli donucováni k provádění rekvizic obilí a mouky, sena a slámy /vše za vojenské asistence/ sepisovali osevní statistiky, vydávali chleбенky a ostatní - enky, kontrolovali mlynáře a prohlíželi kuchyně, nevařil-li někdo v bezmasý den maso - . Všechny úkoly, stav učitelský v očích lidu snižující a budící nenávist. Který odepřel konati nařízenou funkci, nebo ji nekonal dosti agilně, na toho čekal drátěné ohrady Gülersdorfu, Thalerhofu, Sitzendorfu, Mittergrabernu aj. trestnic.

28. dubna 1918 odpoledne, právě když se konal pohřeb z č. 49, vypukl oheň ve stodole rolníka Felixe Myšky č. 30, která shořela do základů i s hospodář.stroji, nářadím a zásobami.

15. června 1918 pronajal obecní honitbu na 6 roků Karel Stejskal za ročních 735,- K.

V měsíci říjnu 1918 řádila v obci epidemie chřipky, v důsledku čehož bylo od 15. - 31. 10 zastaveno vyučování ve všech třídách zdejší školy.

Památný den převratu a obnovení samostatnosti a neodvislosti svobodného státu československého, 28. říjen, oslaven byl u nás v neděli 3. listopadu. Dopoledne konány slavnostní bohoslužby, po nichž zpíván poprvé v kostele hymna "kde domov můj". Odpoledne konán pak průvod s hudbou za účasti všech občanů celou vesnicí až na Dvorek a zpět přefojství, kde promluvil o významu 28. října pro český národ starosta obce Albert Šíp.

Dne 14. listopadu 1918 sešlo se v Praze poprvé Národní shromáždění /236 členů/ prohlásilo čs. stát republikou a zvolilo profesora T.G. Masaryka jejím prvním prezidentem.

21. prosince 1918 konala se v obci oslava příjezdu presidenty Masaryk do vlasti.

Národní shromáždění vyhlašuje první republikánské zákony: o zavedení 8 hod. pracov.doby, prohlášení 28. října a 1. května za státní svátky o vyplácení podpory v nezaměstnanosti aj.

Drahota zboží, která po převratu značně klesla, začíná počátkem roku 1919 zase utěšeně stoupat. Aby jí bylo čeleno, dováží stát z Francie a později z Ameriky množství konserv rybích, kávových, mouku, sádlo a kondensované mléko, prodává z vojenských skladů přebytky sukna a staré uniformy. Ale přesto drahota, hlavně látek na obleky a obuvi je úžasná následkem přemíry papírových peněz ještě rakouských, jichž začátkem roku 1919 bylo 17 x více v oběhu než před válkou. Aby předešlo těžkým hospodářským poruchám, drahotě a znehodnocování naší valuty v cizině, zmocnilo národní shromáždění 25.2.1919 ministra financí Dra Al. Rašína:

- k překolkování bankovek v čes.státě ve výši 10 - 12 miliard nahromaděných
- k azchycení a stažení poloviny k překolkování předložených peněz
- k opatřením, , jimiž veškerý národní majetek má být sepsán a zjištěn aby sjednán byl podklad pro berní reformu a rovnováhu ve státním rozpočtu,
- k vypsání nové domácí půjčky, asice pouze z cizích valut, které mají být takto uvolněny pro obchod devisovou ústřednou zprostředkovány.

Na podkladě tohoto zmocnění provedeno bylo ve dnech od 3.-9.3.1919 překolkování rakouských peněz papírových, čímž zamezen byl příliv peněz znehodnocených /hlavně z Vídně / do republiky.

Hned nato stoupla naše kolkovaná koruna na zahraničních burzách /např. v Curychu z 22,75 et. na 27,50 et./

15. dubna 1919 schválen byl nár.shromážděním zákon o zabránění a rozdělení půdy velkostatku, v jehož důsledku rozdělen byl kapitulní velkostatek v Petřvaldě /viz dříve/

19. dubna 1919 nařizuje ministr financí soupis všeho movitého jmění a knihovních pohledávek jako pokračování rozsáhlé finanční reorganizace.

V neděli 15. června vykonány byly v Petřvaldě první volby obecního zastupitelstva podle nového volebního řádu. K volbám předloženy byly 4 kandidátní listiny, volilo 595 voličů /z toho 283 mužů a 312 žen/ voleno bylo 18 členů a 9 náhradníků /platných hlasů 539/.

I. němečtí sociální dělníci - obdrželi 62 hlasů, zvoleni:

Matzke Rudolf č. 13 a Zeisberger Frant. č. 11 /oba ze Dvorka/

II. čsl. strana soc.demokratická, obdržela 200 hlasů, zvoleni:

Lyčka Frant. č. 53, Vysocký Vincenc č. 116, Adamík Jos. č. 112

Klímek Felix č. 34, Tichopád Frant. č. 113, Mentlík Jos. 23,

Klímek Jos. 47.

III. republikánská strana čsl. venkova, obdržela 185 hlasů, zvoleni:

Šeděnka Vilém č. 106, Šíp Albert č. 77, Stuchlý Jos. č. 85,

Kolbe Frant. č. 9, Šeděnka Alex č. 21, Sklenák Jan č. 14.

IV. volné sdružení středu, zvoleni:

Ševčík Karel č. 54, Hajduček Ludvík č. 74, Kolbe Ludvík č. 101.

Starostou zvolen Albert Šíp.

1. května uspořádána byla oslava svátku "Práce".

Od 31. března do 15. dubna byla zavřena škola pro vypuknutí nákazy neštovic.

Poměry poválečné začínají se vytvářet podivně a nečekaně. Zatímco na Slovensku, jižní Moravě a v západních Čechách stojí armáda v pohotovosti k ochraně hranic /na Slovensku tuhé boje s Maďary/ začíná v republice boj o politickou nadvládu, boj hospodářský a spory náboženské.

Boj o politickou nadvládu začíná po provedených obecních volbách. Podle celkových výsledků získaly z českých stran nejvíce soc.demokracie /29,8 %/, republikáni /21,36 %/ a čsl. socialisté /15,93 %/.

V důsledku toho utvořena 9. července nová vláda složená ze 4 ministrů republikánů, 4 soc. demokratů, 5 českých socialistů a 2 Slováků. Programové vlády schválilo ~~269~~ dne 10. července ²⁶⁹ poslanců pouze 46, proti hlasovalo 24, ostatní před hlasováním vyšli ze sálu. Předsedou ministerstva soc. demokrat Vlastimil Tusar.

Boj hospodářský vzniká z neudržitelných poměrů mezi konsumenty a producenty. Hned po žních, 6. srpna, ustanoveny byly úřední ceny obilí a produktů zemědělských. Spekulantí skoupili za tyto ceny, co se skoupit dalo a prodávali pod rukou, zač chtěli. Lichva a korupce bují vesele, protekcionářství vynáší jednotlivcům závratné obnosy. Na vypsancu 4 % státní půjčku schízejí se úpisy tak nepatrné, že ministr financí Dr. Hráček se 8. října z úřadu poděkoval. Vláda vyplácí 163 000 nezaměstnaných po 8 - 10,- Kč denně. Železnice a mlýny nemají uhlí, protože horníci nechtějí za stanovenou mzdu pracovat. V důsledku toho vážně dovoz a výroba chlebovín. Pro mlátičky není benzin, protože se musí dodávat pro luxusní auta. Organizované vrstvy dělnické vynucují si zvýšení mzdy /denní mzda dělníka od 50 Kč, zatím co inteligence má platy 700 - 1000 Kčs měsíčně.

V důsledku toho zdražuje se vše, nestaví se, je nedostatek bytů apod. Celá armáda zřízenců pátrá po zdražovateli /~~nehař~~ u chalupníků, hokynářů a šenkýřů/, ale nenachází ty pravé zdražovatele ve velkém.

Spory náboženské vznikly pro požadavek pokrokového kněžstva, které domáhalo se u papeže rozsáhlých oprav, jež podmiňuje světový převrat poválečný: zrušení latiny jako řeči obřadní a zavedení bohoslužeb v řeči československé, zrušení kněžského celibátu aj. Protože Řím neporozuměl nebo porozumět nechtěl, vznikla u nás nová církev československá, do níž v naší obci vstoupilo od roku 1921 do r. 1928 celkem 142 občanů. Mnozí pak vystoupili z církve římskokatol. a zůstali bez vyznání. V naší obci je jich 37.

První bohoslužby církve československé konány byly v Petřvaldě ve škol.budově dne 17.4.1921. Náboženská obec pro Petřvald a okolí ustavena byla se sídlem rady starších v Petřvaldíku.

7. března 1920 ve výroční den 70. narozenin 1. presidenta republiky T.G.Masaryka zasazeny byly před škol.budovou 2 stromy - lípa a jeřáb, lípa se neujala.

V letech 1920 - 1921 hýbá celým krajem otázka elektrisace. Význam této akce pro hospodářství a řemesla v obci jistě velmi důležitý projednáván byl v několika schůzích obecního zastupitelstva a konečně na valné schůzi všeho občanstva, na níž bylo usneseno připojit obec Petřvald na síť mor.slezských elektráren v Mor. Ostravě,

Dne 3. srpna 1921 začaly se u nás stavět první sloupy hlavního el. vedení Mor. Ostrava - Štramberk, od něhož upravena odbočka k transformátoru pro obec, umístěném na záhumení /za čp. 123/.

16. ledna 1922² začalo rozvádění sítě po obci a po 15. březnu 1922 začalo se v obci svítit. Celkový náklad, jímž zatížena byla obec provedením elektrizace činil 460 000 Kč. Koncem roku 1927 a^v1928 provedena elektrizace i na Dvorku a transformátor byl za záhumení přemístěn před "kachnič".

Elektrizací proveden byl převrat v hospodářství. Velká většina rolníků i chalupníků odstranila žentoury na koňský pohon nebo motory benzínové a zařídila se na pohon elektrický. Rovněž i místní řemeslníci /2 stolaři, 1 strojní zámečnick, 1 řezník/ pohánějí stroje ve svých dílnách elektřinou.

Osvětlení obce je však pouze při silnici a řízeno je automaticky vypínačem, umístěným na školní budově.

16. února 1921 provedeno bylo v obci sčítání lidu s těmito výsledky:

v Petřvaldě:	domovních čísel	121	na Dvorku:	28
	bytových stran	205		36
	obyvatel	842	Čechů	32 Češi
		1 Němec		135 Němců
	celkem obyvatel	843		167
	z nich:	803	římskokat.	167 římskokat.
		24	českoslov.	
		3	jiné vyznání	
		13	bez vyznání	

Celkem: 1010 obyvatel, z toho 874 Čechů a 136 Němců a 149 domov.čís

Rok 1921 byl abnormálně suchý a horký, v důsledku toho bylo málo píce /1 q sena se prodával až za 300 Kčs/, ale úroda obilí a bramborů byla pěkná. Ceny životních potřeb ponenáhlu začínají klesat. Vzmáhá se stavební ruch v obci.

O prázdninách bourá se starý pivovar, na jehož místě buduje se sokolovna, která byla 4. září 1921 slavnostně otevřena.

Dne 1. května 1922 zasazena byla na novou sokolovnu pamětní deska zdejšími padlými vojínům. V mramoru je vtesáno 23 jmen těch, kteří pro naši svobodu bojovali a sami se jí nedočkali. Jsou to:

Blahut Vilém		Šebesta Jan
Břežný Jan	Lyčka Heřman	Šeděnka Jindřich
Hajduček Josef	Mácha Frant.	Šindel Josef
Hložánka Ludvík	Mácha Joser	Šíp Vítězslav
Javorek Rudolf	Mácha Karel	Urban Jan
Klečka Alois	Merta Ludvík	Tyleček Frant.
Kolář Karel	Rozehnal Karel	Vjaclovský František
Kováč Frant.	Škupník Felix	Polášek Jan
Zvláštní shodou nedostalo se na desku jméno	Máchy Kamila, o němž	
se tou dobou nevědělo s určitostí, zda padl nebo je v zajetí.		

Teprve později bylo zjištěno, že padl. Občanstvo shromáždilo se u školy, odkud ve 2 hod. vyrazil mohutný průvod k sokolovně. Po jednotlivých proslovech byla pamětní deska za zpěvu smutečního sboru vynesena na lešení /2 sokoly, 2 hasiči a 2 dělníky/ a za zvuku hymny "Kde domov můj" upevněna na zdi. Každoročně v "Den všech sv." ověnčen je deska a večer žárovkami osvětlena. Odpoledne toho dne konává se pietní vzpomínka padlých za účasti škol. mládeže.

Rok 1922 byl neobyčejně úrodný. Bramborů urodilo se tolik, že jejich cena na podzim klesla až na 20 Kč za cent. Ovoce všeho druhu bylo nadbytek.

Na podzim 1922 vybudována byla na škol. zahradě mostní váha nákladem 20 940 Kčs. Na toto vydání přispělo Švépomocné hospodářské družstvo 5 000 Kč, záložka Reiffeis." 6000 Kč a zbytek obec.

Zima roku 1922/23 byla neobyčejně dlouhá a tuhá, sníh ležel od štědrého dne až do konce února. V pondělí svatodušní 1923 byl tuhý mráz.

30. března 1924 konaly se v obci volby obecního zastupitelstva. Volilo se podle 8 kandidátních listin.

I. sdružení domkářů a maloročníků

obdrželo 36 hlasů, zvolen Adamík Josef č. 132

II. republikánská strana zeměděl. a maloroč. lidu

obdržela 176 hlasů, zvolení:

Šíp Albert	č. 77
Stejskal Karel	č. 20
Šklenák Jan	č. 14
Šeděnka Vilém	č. 106
Štuchlý Josef	č. 85
Šeděnka Alex	č. 21

III. čsl. strana lidová

obdržela 60 hlasů, zvolení

Šindel Frant.	č. 44
Šindel Alois	č. 10

IV. čsl. strana socialistická

obdržela 72 hlasů, zvolení

Mácha Felix	č. 76
Šmerda Frant.	č. 114

V. opoziční nezávislá strana

obdržela 29 hlasů, zvolen Kolbe Frant. č. 9

VI. živnost. obchodní strana středostavovská

obdržela 18 hlasů, zvolen /sdružením/ Kotek Čeněk č. 110

VII. strana sociál. dem.

obdržela 82 hlasů, zvolení

Lyčka Frant.	č. 53
Chvostek Ludv.	č. 43
Calaš Frant.	č. 45

VII. Vereinigte Wahlgemeinschaft der Artschaft Rosenthal

obdržela ~~82~~⁶⁷ hlasů, zvolení

Ručka Frant.	č. 1
Zeisberg Frant.	č. 11

Celkem odevzdáno 540 platných hlasů.

V ustavující schůzi obecního zastupitelstva zvolen starostou Albert Šíp.

1. října 1924 zahájeno vyučování na nově zřízené škole živnostenské pokračovací, povolené výnosem zemské správy politické ze dne 14.7.1924 čís. 62 718/VII-a.

K 1. říjnu 1924 bylo zapsáno 30 učňů všech řemesel. Rok před tím, dne 3. listopadu 1923 zahájeno bylo vyučování na nově zřízené škole lidové hospodářské, do níž jsou povinni chodit jinoši a dívky, kteří po vychození školy obecné zůstali doma při polním hospodářství.

500 let výročí smrti Jana Žižky z Kalicha bylo oslaveno v obci jednotlivými pokrokovými kooperacemi. Žactvo zdejší školy /58 žáků vyšších škol.roků/ podniklo v průvodu učit.sboru zájezd do "Národního divadla" v Mor. Ostravě na historickou hru J.K.Tyla "Smrt Jana Žižky, která byla hrána 5.11.1924--.

Rok od roku vzrůstající se doprava na okresní silnici z Mor.Ostravy do Příbora, probíhající Petřvaldem vyžaduje nutně zlepšení této komunikace, po níž denně přejíždí na 150 automob.osob. a nákl., kromě povozů, cyklistů a motorových kol. Začátkem roku 1924 byla silnice válcována, v září a říjnu 1928 opět od mostu nad potokem Trnávka až ke kostelu v Petřvaldě a v květnu 1929 pokračováno ve válcování k Příboru. Protože tato důležitá silnice má být převzata do státní správy, je nutné její rozšíření na 14 m a zmírnění mnohých prudkých zatáček. Proto konalo se v červnu 1929 komisionální řízení o odstoupení přilehlých pozemků a zahrad na rozšíření a úpravu silnice.

Projev úcty a lásky a oddanosti prvnímu prezidentu republiky T.G.Masarykovi učinilo občanstvo u příležitosti jeho 75. narozenin. Místní osvětová komise uspořádala v neděli 8.3.1925 přednášku: "T.G.Masaryk a jeho dílo osvobozené" v sále zdejší sokolovny, které se účastnila celá obec. Po přednášce vykonána sbírka na nejubožejší trpitele následků válečných běd pro spolek "Masarykova liga proti tuberkuloze" v Praze, která vynesla 112,45 Kč.

V úterý 19.5.1925 zemřel ve věku 76 let Jan Richter, řídící uč.v.v který ve zdejší obci působil 42 let a léta odpočinku trávil ve vile Ráj.

V červnu 1925 přeletělo obcí několik hejn vážek ploských, o nichž se lidé domnívali, že jsou to škodlivé kobylinky. Škody žádné neudělaly. Jistě zajímavý zjev přírodní v našem kraji.

Velikými lijáky o prázdninách 1925 rozvodnily se Lubina, Ondřejnice, Trnávka a Odra a způsobily na přilehlých polích, hlavně lukách, velké škody. Nově zřízená lávka přes Lubinu na Dvorku byla povodní stržena, cesta do Jistebníku na nádraží byla po několik dní Odrou zalita, seno z luk na Starovesku a Košatecku bylo rozvodněnou Ondřejnicí odplaveno. V září a říjnu často pršelo, brambory více než z poloviny shnily v zemi. Prodávaly se za 100 až 120 Kč za q. Zato ovce, zvláště jaderného bylo neobyčejně mnoho. Včelaři měli špatný rok. Zima 1925/26 byla však velmi mírná, skorem bez sněhu, takže koncem ledna a v únoru 1926 se pilně oralo. Následkem této abnormálně mírné zimy s náhlým střídáním teploty vypukly mezi dětmi různé choroby, zvláště příušnice, plané neštovice, osypky a černý kašel. Dospělé trápila chřipka. Jaro 1926 bylo nádherné, teplé, růstu rostlin velmi příznivé, pak v květnu a červnu se za stálých dešťů ochladilo. V době senoseče museli lidé často za měsíčních nocí vytahovat pokosenou travu ze zatopených luk. Odra se třikrát rozlila tak, že toho není pamětníka. Lubina strhla břeh mezi Dvorkem a Mošnovem a sebrala i kus okresní silnice asi 50 metrů. Obilí za stálých dešťů hnilo nastojato, brambory rovněž. Drahota zase stoupá.

Záhy po volbách 1924 žádá obecní zastupitelstvo /vlasně urguje už dříve podané žádosti/ o změnu jména obce Velký Petřvald na Petřvald na Mor. Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 30.5.1924 čís. 30.936/24/14 ustanovilo úřední název pro naši obec PETŘVALD, bez jakéhokoliv přídomku. Podotýká však, že nečiní námitek proti bližšímu označení "na Moravě".

V novém obecním zastupitelstvu vznikly difference mezi tzv. vládoucí stranou /strana starosty Šípa/ a mezi tzv. opozicí. Jako důvod udávají členové opozice stranickost a nesprávnosti v obecním hospodaření, nejasnosti v elektrizaci obce, pokud se týká finanč.nákladů, nesvolávání schůzí obecního zastupitelstva aj. Nechtějce nésti odpovědnost za vytýkané vady v řízení obce, ohlašují dne 21.3.1926 tři členové obecního zastupitelstva a dne 22.5.1926 osm členů obec.zastupitelstva svou resignaci na členství v této korporaci a podána byla žádost o revizi obecního hospodářství. Revize byla vykonána na podzim 1926 a z jara 1927 a konečně bylo obecní zastupitelstvo výnosem zemské politické správy ze dne 4.10.1927 čís.110532/III rozpuštěno.

Obecní agendu vedl dokonce října 1927 říd.učit.Mil.Smolka. Dne 2.11 převzal vedení obecních záležitostí okresní politickou správou jmenovaný vládní komisař Bedřich Milbergr, ředitel měšť.školy v Příboře.

Volby nového obecního zastupitelstva vypsaný 18. listopadu 1927 a konaly se v neděli 11.12.1927. Volilo se v šesti volebních skupinách a obdrželi:

1. Republikánská strana zeměděl. a malorol.lidu

179 hlasů, zvoleni: Šíp Albert č. 77
Sklenák Jan č. 14
Blahut Alois č. 64
Šeděnka Frant. č. 32
Stuchlý Jos. č. 85

2. Sdružené strany občanské

142 hlasů, zvoleni: Kolbe Frant. č. 9
Stejskal Karel č. 20
Lednický Frant. 56
Ševčík Karel č. 54
Dvorský Bohusl. 849

3. Čsl. strana národ.socialistická

57 hlasů, zvoleni: Mácha Felix č. 76
Mácha Alois č. 84
Kolář Frant. č. 12

4. Čsl. sociálně demokratická strana dělnická

110 hlasů, zvoleni: Chvoŕtek Ludvík č. 43
Caláš Frant. č. 45
Lyčka Frant. č. 53
Vavroš Frant. č. 103

5. Vereinigte Wolgemeinschaft der ortschaft Petřvald-Dvorek

62 hlasů, zvoleni: Ručka Frant. č. 1
Matzke Rud. č. 13

6. Čsl. strana lidová

34 hlasů, zvolen: Sigmund Jan, farář

Proti vykonáným volbám podány byly námitky, po jejichž zamítnutí dne 4.6.1928 vykonána volba starosty a radních 10.6.1928.

Starostou byl zvolen Bohuslav Dvorský, radními: Albert Šíp, Alois Mácha, František Lyčka, Frant. Ručka a P. Jan Sigmund.

Nově ustavené obecní zastupitelstvo začalo energicky pracovat pro povznesení obce a zlepšení hospodářských poměrů,.

Zdá se, že politické rozvášnění, které vyvrcholilo v létech popřevratových se mezi venkovským lidem klidní a ustaluje. Zájem o politiku opadá, což je zřejmě videt z velmi slabé účasti na politických schůzích všech stran. Jen před každými volbami vypnou se vlny volební agitace do výše a tozvíří se klid ve vesnici. Nelze však říci, že každá agitace je věcná a vážná. Spousta letáků s lákavými sliby se rozhodí statě a již dávno zapomenuté věci se obnoví a po volbách vjede život zase do bývalých klidných kolejí, ze všech přemrštěných slibů splní se málo nebo /častěji/ nic.

Však i venkovský náš lid je již politicky tak vyspělý, aby rozeznal, kde končí rozumná politika a začíná politická demagogie. Není bez zajímavosti, že v obci Petřvald, ve které není jediného žida, obdržela židovská kandidátka při volbách v r. 1928 a 1929 hlasy.

Zima 1928/29 byla tak tuhá, že podobné není v obci pamětníka. Největší mrazy byly v únoru 1929 - 22°R - 24°R. Tyto abnormální mrazy přiměly ministerstvo školství a nár.osvěty, že výnosem z 16.2.1929 /vyhlášeným v denním tisku/ nařídilo zastavit vyučování na všech školách od 16.2 - 24.2. V tomto týdnu dostoupily mrazy vrcholu. Školní rtuťový teploměr nestačil, na lihovém teploměru jsem zjistil dne 19.února - 28 R v chráněné poloze. Vůbec v týdnu od 18.2. do 25.2. neklesl mráz pod 20 R. Proto min.šk. prodloužilo tyto nucené zimní prázdniny do konce února. Koncem února mrazy povolily. Spousty sněhu zavalilo silnice a nepomohlo prohazování. Co se dnes proházelo, zítra bylo zaváté. Doprava automobilová uvázla úplně na silnicích spojovacích a jen s největším úsilím byla udržována na silnicích hlavních. Obce musely platit za prohazování sněhových závějů, Petřvald platil za prohazování silnice na Trnávku a Petřvaldík. Potoky a řeky zamrzly do dna, zhynula spousta ryb, zvěř hynula nedostatkem potravy a zimou, zajáci ohryzali a zničili venku osázené mladší ovocné stromy do jednoho. Následky zimy projevil se v šak na jaře. Všechny lepší druhy jabloní a hrušek omrzly a uschly, ořešáky zmrzly do jednoho. Ozimy pod sněhem splátnivěly nebo vyhnily a muselo se na jaře zaorávat. Polní práce započaly teprve v druhé polovině dubna. Třebas byly spousty sněhu /zvláště na horách/ náramné. přece nepřišlo to co všichni z hor očekávali, velká jarní voda. Sníh se ponenáhlu tratil a tratil bez škod.

Z klidu zimního vyrušeno bylo obyvatelstvo obce požárem, který vzplanul 12.3.1929 asi o půl jedenácté dopoledne v domě č. 50 /majitelka Karolína Sedlášková, vdova/ Z příčiny neznáme vznikl. a než se lidé sběhli, hořelo na půdě a přilehlá dřevěná stodola a kolna jedním plamenem. Vrstva sněhu na střeše asi 25 cm bránila poněkud, aby oheň nevyrazil, ale hašení stěžoval nedostatek vody, neboť všechny blízké studny byly buď bez vody nebo zamrzlé. Hasiči a ochotní lidé tlumili požár sněhem, který do plamenů metali lopatami, než se podařilo hasičům dostat vodu. Bylo velké nebezpečí, že chytí i čís. 49 /Bohuslav Dvorský/, ale bylo v poslední chvíli uhájeno. Nejhuře byl požárem postižen poloslepý občan Alois Kresta, kalkant, který měl na půdě domu č. 50 uloženy šaty - vše mu shořelo.

Budova byla pojištěna u Hasičské pojišťovny, která velmi kulantně vyplatila poškozené vdově Sedláčkové obnos 27 000 Kčs náhrady. Také občané rádi pomohli poškozené sbírkou sena, slámy a životních potřeb, když jí vše shořelo. Nábytek byl zahřáněn, rovněž dobytek. Velké štěstí, že toho dne nebyl příliš tuhý mráz, mohlo to dopadnout hůř. K ohni přijeli hasiči z Petřvaldíku, Mošnova a Košatky.

Kupodivu byl rok 1929, vzdor kruté zimě, a oprávněným obavám z ní plynoucím ú r o d n ý, léto skorem parné, podzim velmi příjemný. Podle soupisu ovocného stromoví, provedeného koncem září 1929 p. učit. Aloisem Blahutem, odumřelo následkem mrazů v Petřvaldě a na Dvorku celkem 2513 ovocných stromů. Mnohé z nich nejsou ještě po čtyřech letech odstraněny a hospodáři dávají vysvědčení nedbalosti. Koncem března 1929 vypršelo období místní školní rady. Pro novou místní škol. radu byli zvoleni za obec Petřvald: Frant. Kovalčík, František Lednický a Josef Stuchlý jako členové. Frant. Ručka /Dvora Felix Mácha a Frant. Kolář jako náhradníci, Za obec Harty Adolf Hýl. Za učit. sbor: Miloslav Smolka, říd. učit. Alois Blahut, učit. Ústavující schůze místní škol. rady se konala 9. 6. 1929 za řízení zástupce okr. škol. výboru Dr. Vlad. Juráše. Předsedou zvolen Frant. Kovalčík.

Hřbitovní lávka

Stará lávka byla opravdu již životu nebezpečná. Kdo se podívá na fotografii na str. 62 kroniky, jistě bude velmi překvapen, že po této lávce ještě v r. 1928 chodili s pohřby a přenášeli rakve s mrtvými. Když už to dále nešlo byla lávka 25.11.1928 veřejnou dražbou prodána za 150 Kčs Josefu Adamíkovi, který jistě a odklidil. Za tuhých mrazů 1928/29 přecházeli lidé po ledě, potom si pro svou potřebu zřídil provizorní lávku pan Frant. Kolbě č. 9, po níž se vesele chodilo i s pohřby nebo se obcházelo po mostě.

/Poznámka: Vyhotovený plán regulace Lubiny, kde byla i stavba lávky padl v r. 1926/

Protože tento stav byl neudržitelný, přikročila obec Petřvald ke stavbě nové lávky v r. 1929. Podle plánu z r. 1926 byly dřevěné nosky lávky změněny na železné a posazeny na betonové pilíře v profilu zamyšlené regulace Lubiny, o níž se nepřestalo jednat. Lávku stavěl zedn. a tesařský mistr Ludvík Hajduček z Petřvaldu a stála celkem 26 205,70 Kčs. Na to přispěla obec Harty částkou 2 200 Kčs, zbytek zaplatila obec Petřvald. Obec Petřvaldík nedala nic s odůvodněním, oni lávku nepotřebují.

1.11.1929 byla odevzdána nová lávka do užívání a tím také padl nejpádňější důvod obce Hartů k odškolění z Petřvaldu. Obraz nové lávky je vkronice připojen. Nová lávka je 35,4 m dlouhá, 2,05 široká, s oboustranným železným zábradlím-.

Regulace řeky Lubiny

Volání po regulaci dravé řeky Lubiny opakovalo se po každé povodni, neboť způsobené škody Lubinou byly značné. K jakémusi, ovšemže jen částečnému regulování došlo v r. 1915. Po válce zahájeny byly opět kroky a byl konečně odborem pro hrazení bystřin vypracován projekt k regulování Lubiny, proti němuž postavili se občané z dolního konce, že v plánu jednalo se pouze o regulaci horního toku - od mostu v Mošně po most v Petřvaldě. Tím zůstala věc zase na mrtvém bodě.

10. listopadu 1929 konala se v hostinci u Šeděnků Jana schůze zájemníků, na níž se tito zavázali přispět obci 5 % na stavební příspěvek obce tím způsobem, že každý majitel pozemku s Lubinou sousedícího zaplatí obci nejvýše 21,- Kčs za 1 bm pozemku sousedícího s Lubinou. Tím bylo umožněno, že při schůzi obecního zastupitelstva téhož dne byl regulační plán v zásadě přijat a odhlasována výše příspěvků na regulaci: 10 % na stavební náklad, 30 % na udržovací náklad. Mimo to zavázala se obec opatřit regulační správě bezplatně pozemky.

Při jednání zástupců zemského úřadu se zástupci obcí ze dne 12.6.1930 bylo dohodnuto, že obec Petřvald zaplatí 185 880 Kč a 15 % na udržovací fond, což bylo obecním zastupitelstvem schváleno ve schůzi 28.6.1930.

Regulační práce započaly na jaře 1931. Provádí je země moravskoslezská ve své režii, dozor nad pracemi má stavební rada ing. Frant. Chocholáč z Mor. Ostravy. V roce 1931 byl dohotoven jez pod Frant. Hrnčířem a vyrovnán tok Lubiny až po Fr. Sošku č. 196, v roce 1932 zhotoven druhý jez pod Dvorkem a pracuje se na části mezi oběma jezy. Příznivý podzim toho roku umožnil konání prací až do konce prosince.

Obec Petřvald zaplatila v r. 1931 první splátku 50 000 Kčs, v r. 1932 druhou 50 000 Kčs z vlastních prostředků, aniž musela uzavřít okr. úřadem povolenou půjčku k tomuto účelu.

Doprava:

Po okresní silnici probíhající Petřvaldem byla provozována velmi čilá doprava, zvláště od dob, kdy v Ostravě a Vítkovicích byly otevřeny kamenouhelné doly. Vzdálen automobilové dopravy v době poválečné začaly stoupat požadavky na udržování silnice a bylo nutno tuto důležitou cestu převzít do správy země.

Požadavkem převzetí silnice do správy země bylo její rozšíření a v nebezpečných zatáčkách částečné narovnání. Pro to přikročil okresní silniční výbor v r. 1928 k jednání, jehož výsledkem byla dohoda mezi majiteli přilehlých pozemků a zahrad po obou stranách silnice s okr. silničním výborem k dobrovolnému ustoupení na rozšíření silnice do žádané šířky. Naproti tomu zavázal se okr. silniční výbor postavit na svůj náklad ploty těm majitelům zahrad, kteří ustupují žádaný pozemek. Za odstoupené pozemky uznána náhrada 2,- Kčs za 1 m². Na to byla silnice v r. 1929 zvalcována a v r. 1929-1930 dehtována od mostu přes potok Trnávku až do Příboře, v r. 1931 dehtována byla podruhé. Tím vznikla ideální spojka z řížské silnice v Příboře do Mor. Ostravy a rozmohla se automobilová doprava osobní i nákladní měrou netušenou. Není zvláštností, že přejede obcí v době 24 hod. i 500 - 600 motorových vozidel oběma směry. Že při tak čilé dopravě dochází k častým nehodám, zaviněným většinou neopatrností řidičů, je samozřejmé. Dosud však nestalo se neštěstí, které by si vyžádalo lidských životů.

První, který začal dopravovat dělníky do Vítkovic, byl zmíněný již Jindřich Tyleček ze St. Vsi. Nevím proč - ale dělníci pokřtili svůj první autobus jménem "Italia". Dělnictvo zvykalo novému pohodlnějšímu způsobu dopravy /a poměrně lacinému, neboť za jednu cestu platil dělník 2,-Kčs/, takže "Italia" záhy nestačila. Již v březnu 1929 začal jezdit s autobusem zn. Škoda /majitel Alois Zeulka, hostinský na Světlově/ šofér Adolf Matěj. 17. 6. 1929 zahájil dopravu dělnictva Alois Kresta hostinský v Petřvaldě rovněž autobusem zn. Škoda. Oba autobusy jsou asi pro 40 osob, ale vozívalo se i 70 osob najednou. Jindřich Tyleček přestal jezdit z Petřvaldu v květnu 1929 a jezdil potom pouze ze St. Vsi.

Lidský vtíp nenechal ani tyto autobusy beze jména. Autobus Zeulkův pojmenován "Kukačka", autobus Krestů, "Kateřina", snad proto, že jeho majitel přišel do Petřvaldu z Kateřinic.

Avšak již v r. 1930 a pak 1931, 1932 začala se projevovat hospodářská krize. Dělnictvo ze závodů Vítkovických bylo poněkud propouštěno buď úplně nebo na neplacené dočasné dovolené a ubývalo jich. měrou tak značnou, že v r. 1931 jezdívali Kresta s Matějem střídavě.

Alois Zeulka postavil pro svůj autobus garáž na dvoře Jar. Zbořila č. 60, Kresta upravil si garáž v tzv. sýpce, náležející k č. 20. Z jara 1931 nepohodl se nějak Zeulka se šoférem Matějem a dal mu výpověď. Nějakou dobu jezdil sám, pak si najal šoféra, konečně přestal jezdit z Petřvaldu a jezdil pouze ze Světlova. Matěj koupil si autobus zn. Chevrolet a jezdil až do konce r. 1931 z Petřvaldu.

Vlednu 1932 přestěhoval se do Příbora a jezdil z Příbora. Zůstal tedy v Petřvaldě Alois Kresta sám.

V roce 1932 jezdí také soukromý autobus Ondřeje Svientoně, kterému byla povolena linka Mor. Ostrava - Vyškovice - St. Bělá - Proskovice - St. Ves - Petřvald. Jezdil 3x denně : 3/4 7, 3/4 13, a v 19 hod. Za cestu do Mor. Ostravy se platí 7,- Kčs. Obě cesty 12. Kč. Pokud stačí místo v autobuse dělnickém platí se za 1 cestu do Vítkovic 4 Kč. Obcí projíždějí autobusy z Trnávky, Mošnova, Sedlnice a Příbora, Je tedy do Vítkovic spojení dobré.

V krónice jsou fotografie autobusů Krestce a Matějova, fotografie prvního autobusu Tylečkova se nepodařilo získat.

Kromě dopravy osob autobusy zařídili si v Petřvaldě nákladů nákl. automobily Albert Ševčík č. 119, Čeněk Vysocký č. 116 a na Dvorku Bohusl v Šeděnka č. 8. Hostinský Alois Kresta koupil si v r. 1931 osobní automobil pro 6 osob a provozuje živnost autodrožkářskou. Pro svou vlastní potřebu má osobní automobil MUDr Juchelka-Vladař a Jaroslav Zbořil, učitel. Dále je v obci kon-cenr. 1932 7 motocyklů.

V březnu 1929 založeno bylo přičiněním občana Jos. Rypla č. 105 svépomocné zemědělské družstvo v Petřvaldě zapsáno s o.r.

Elektrizací obce způsoben byl netušený převrat ve způsobu hospodaření. Nejenom, že se zavedlo el. osvětlení do hospodář.budov, ale proud el. začalo se používat k pohonu hosp. strojů /řezaček, šrotovníků, mlátiček, pil atd./ Drobní zemědělci sdružili se k nákupu strojů, hlavně drahé mlátičky. Družstvo mělo koncem r. 1929 již 84 členů /při založení v březnu 1921/ a má koncem r. 1932 120 členů, z toho 1 člen mimo Petřvald. Družstvo má 2 elektromotory, 2 mlátičky, 1 šrotovník, 1 triér. Členský podíl je pouze 10 Kč. Jak vidět, družstvo roste a získává důvěry mezi drobnými zemědělci, nynější funkcionáři družstva jsou: ředitel Ludvík Chvostek, jeho náměstek Josef Rypel, pokladník Ludvík Kolbe.

Třeba je vedení el. skorem již ve všech domech v Petřvaldě i na Dvorku přece se až dosud nestalo žádné neštěstí zaviněného el. proudem. Až 14.6.1930 zabít byl el. proudem o vysokém napětí /z primárního vedení na Landeku/ Josef Frýdel ze Dvorka č. 27. Dosud neznámý pachatel položil na louku v sousedství Friedlova pozemku drát, upevnil jeho jeden konec do země, druhý konec zatížil starým visacím zámkem /kladkou/ a přehodil přes prim. vedení. Friedel přijel asi ke 4 hod. odpol. na svůj pozemek se synem Evženem. Ten uviděl drát, visící z vedení a volal na otce, že si drát stáhne. Otec si asi uvědomil, co by se mohl stát, kdyby drát holou rukou stahoval, proto obalil ruku čepicí, uchopil drát a padl mrtev.

Četnictvo pátralo po pachateli, který podobný drát nalíčil i na pozemku Josefa Sýkory č. 31, kde byl včas zpozorován, ale bez výsledku. Po zabitém Jos. Frýdlovi zůstala vdova a 3 nezaopatřené děti. Koncem roku 1929 provedeno bylo pro potřebu obce sčítání lidí, které provedl učit. Alois Blahut:

v	domov. čís.	počet ob.		nábožnost		náboženství			
		mužů	žen	české	němec.	ř.kat.	čsl.	jiné	bez vyz.
Petrůvaldě	144	478	501	976	2	790	142	10	37
Dvorku	29	80	80	50	110	160	-	-	-
CELKEM	173	558	581	1026	112	950	142	10	37

Petrůvald 979 obyvatel
Dvorek 160 "

Obec Petrůvald k 1. prosinci 1929 1 139 obyvatel

Podle úředního sčítání lidu provedeného 2. - 5. 12. 1930 podle stavu z 1. na 2. 12. 1930 bylo spočteno obdobně jen s malými rozdíly.

Celkem v Petrůvaldě 1 113 obyvatel k 2.12.1930.

Pozoruhodným je zachování poměru mezi Čechy a Němci na Dvorku. Ač jina se obě národnosti dobře snášejí, přece trvají Němci na své národnostní příslušnosti velmi rázně.

1. července 1929 přestěhoval se obecní úřad z dosavadního sídla v čís. 7 do domu čís. 65 /hostinec Ant. Žídka/

Od 1. září 1929 začalo se pro poštu dojíždět do Jistebníka /byla totiž dohotovena silnice po hrázi rybníku/. V novém sídle byla pošta dvakrát za sebou vykradena. Ponejprv v r. 1929, kdy způsobena škoda činila 2 300 Kčs, podruhé v r. 1930, kdy bylo 8 726 Kčs škody. Podle stop a otisků bylo zjištěno, že krádež spáchali cikáni, ale dopadení nebyli. Smluvní úředník J. Hruška odešel do Opavy a 22.9.1930 nastoupil pošt-mistr Václav Lísek, rodák ze St. Bělé.

Tímto dnem zahájen byl telefonní provoz na nově zřízené telefonní ústředně v Petrůvaldě, připojené na telefon.úřad v Příboře. K naší telefon.ústředně připojena je obec Mošnov s jedním úředníkem, obec St. Ves s 1 účastníkem a Petrůvald se 4 účastníky. Na vybudování telefonu v Petrůvaldě obdržela obec z Baťova fondu 6000 Kčs podpory.

Rozvoj rozhlasu v obvodu zdejšího poštovního úřadu:

V roce 1924 bylo v obvodu Petrůvald, Petrůvaldík, Harty a Dvorek 6 koncesí, v r. 1932 bylo již 183 koncesí a k 1.1.1933 bylo 153 koncesí z toho v Petrůvaldě 96 koncesí.

Dopravu pošty z Jistebníka obstarává dvakrát denně Felix Bednář, rolník č. 70. Doručování pošty obstarává poštovní posel František Hrabovský /doručuje v Petřvaldě a na Dvorku/ a poštovní poslice Jana VJACLOVSKÁ? K/ZENŠ/M rozená Myšková /doručuje v Petřvaldíku a Hartech/.

Obvod četnické stanice v Petřvaldě byl dnem 1.10.1915 zmenšen pouze na obce Petřvald, Petřvaldík, Košatku, Trnávku s Chabičovem, Kateřinice, Harty a Mošnov. Odpadly Albrechtičky a Nová Hůrka. Velitel stanice Ant. Zadražil byl přeložen 4.5. 1931 do Mor.Ostravy a velitelem se stal Karel Přepechal, vrchní strážmistr nar. vr.1883 v okr. Mor. Krumlov. V r. 1920 rozšířena byla dosavadní dvojmužová stanice na trojmužovou. Kromě velitele stanice vystřídal se zde od r. 1915:

strážmistr	Čeněk Boneš	1915 - 1918
"	Jan Romes	1918 - 1918
"	Frant. Navara	1919 - 1929
"	Jan Pazderský	1920 - 1922
"	Jan Babyšta	1922 - 1925
"	Josef Švancara	1925 - 1933
"	Bedřich Duchek	1930 - 1933

Četnictvo zakročilo od převratu v 80 případech krádeží a loupeží, ve 2 případech požáru a 500 případech různých jiných trestných činů, jen v obvodu obce Petřvaldu.

V sobotu 19. března 1932 oslavil v petřvaldském kostele své kněžské prvotiny /primice/ novokněz P. Josef Kocián z Petřvaldíka. Tento církevní úkon, který se do té doby v Petřvaldě nekonal shromáždil v Petřvaldě na 2 tisíce lidí z blízka i z dále, jednak zvědavých, ale většina ze zbožnosti. Průvod vedoucí novokněze z Petřvaldíka do Petřvaldu byl impozantní. 28. 3. 1932 odešel z Petřvaldu na nové působiště do Mistřína /okr.Kyjov/ dosavadní farář P. Jan Sigmund. Administrátor P. Josef Bečica, rodák z Vizovic působil v Petřvaldě do 15.8., kdy nastoupil nově ustanovený farář P. Karel Gamba, dosavadní kaplan ve St. Bělé.

Na jaře a v létě 1932 provedena byla oprava kostela zvenčí, kterou provedl stavitel Josef Navrátil z Mor.Ostravy - Zábřeha. Krytinu věž opravil a natřel klempířský mistr Dybal z Brušperka. Že to nebyla práce snadná a nemohli ji dělat lidé trpící závratí, je jasné. Současně přestavěl sbor dobrovolných hasičů svou zbojnicí. STAVBU PŘEVÁDĚL místní stavitel Ludvík Hajdušek. členové sboru zdarma pomáhali. Přestavba si vyžádala náklad 20 000 Kč.

Hasičský znak, na věži umístěný řezal zdarma JOsef Fišar, rolník a hasič z Kateřiníc. Při slavnostním odevzdání nové zbrojnice sboru promluvili k občanům a hasičům okrsku petřvaldského /i s německým sborem dobrovol.hasičů z Mošnova/ starosta obce Boh. Dvorský, okrskový vzdělavatel uč. Alois Blahut a za župu, 2. župní náčelník říd.učit.v.v. Frant. Štindl z Trnávky. Slavnost se konala v neděli 31.5.1932 a po proslovech před zbrojnicí byl výlet. Sbor dobrovolný hasičů v Petřvaldě vyvíjí intenzivní činnost a po úpravě svého stánku pomýšlí již zase na zakoupení motorové stříkačky.

Oprava kostela vyžádala si celkem 47 498 Kč, z toho stavitel 33 110, ostatní práce řemeslné 14 388 Kč. Kolaudace byla provedena 26.10.193

5. června 1932 konány obecní volby. Bylo sedm kandidátních listin, odevzdáno 668 platných hlasů z celkového počtu 728 voličů.

Obdržely:

1. sdružené strany občanské 210 hlasů /6 mandátů/
zvoleni: Dvorský Boh., Kolbe Frant., Lednický Frant.,
Mrkvica Ant., Richter Alois, Vavroš Josef
2. čsl. strana národně sociálistická 97 hlasů /3 mandáty/
zvoleni: Mácha Alois, Tyleček Vilém, Kolář Frant.
3. čsl. strana soc.demokratická, 151 hlasů /4 mandáty/
zvoleni: Adamík Frant., Kovalčík Frant., Vavroš Frant., Dlouhý Al.
4. Wahlgemeinschaft /Dvorek/ 54 hlasů /1 mandát/
zvoleni: Rubina Josef
5. čsl. strana lidová, 62 hlasů /2 mandáty/
zvoleni: Klečka Jos., Polášek Felix
6. čsl. národní demokracie 39 hlasů /1 mandát/
zvolen Mentlík Jos.
7. republikánská strana 56 hlasů /1 mandát/
zvolen: Šubrt Frant.

Starostou zvolen Boh. Dvorský. Radními: Alois Mácha, Frant. Adamík, Jos. Klečka, Frant. Šubrt a J. Rubina.

Stále víc a více se rozmáhá nezaměstnanost. Světová hosp. krize roste a není naděje na její brzké zmírnění. Továrny zastavují provoz a propouštějí dělnictvo. Podpory v nezaměstnanosti vyplacené státem a odborovými organizacemi jsou nedostatečné a rozmáhá se mezi lidem bída a nespokojenost.

Již v roce 1931 posílaly továrny své dělnictvo na dočasné neplacené dovolené a začíná se již i s propouštěním trvalým.

Do konce roku 1932 je v Petřvaldě již 15 trvale nezaměstnaných a asi 50 omezeně pracujících /to znamená, že takový omezeně pracující je zaměstnán pouze 1 - 2, nanejvýš 3 dny v týdnu nebo 1 týden v měsíci, kteří jsou odkázáni na podporu v nezaměstnanosti. Těm, kteří nemají majetek, vydává obec poukázky na potraviny v hodnotě 10,- Kč týdně na osobu. Za rok 1932 bylo vydáno potravin v ceně 16 400 Kč, kromě potravin, získaných sbírkou po obci /mouky, brambor aj./. ~~PKVMZKXZ~~ Průměrně týdně bylo vydáno přes 30 poukázek. Ti, kteří mají jakýkoliv majetek nemovitý nebo sebemenší hospodářství nárok na tuto podporu nemají. Není bez zajímavosti, že až do 15.6.1933, kdy toto píši, jsou nekráceně zaměstnáni lidé, vlastníci značná hospodářství a kdy rodiny úplně nemajetné ztratily propuštěním svého živitele z práce zdroj obživy a jsou odkázány na milosrdenství a podpory. Je v tom kus sociální nespravedlnosti! Jiní to kvalifikují slovy: "kdo maže ten jede".

Že se tolik zmenšil počet dělnictva dojíždějícího do Vítkovic má za následek zastavení autobusové dopravy z venkova. V Petřvaldě zastavil dne 1.1.1933 dopravu Alois Kresta, rovněž přestal jezdit autobus z Trnávky a Mošnova, takže nyní jezdí jen Matěj z Příbora 3 x denně a jednou denně autobus ze Sedlnice. A jezdí poloprázdne vzdor tomu, že sbírají dělnictvo po celé trati. Nenalou vinu na tom má zákon /nový/ o dopravě automobilovými vozidly /s platností od 1.1.1933/, který v první řadě postihl autobusy, tzv. dělnických družstev, kterým zakazuje pod značnou pokutou /1000 Kč/ vozit nedělníky. Tím a ztěžováním řízení při žádosti o osobní koncesi, jakož i značným zatížením daňovými je autobusová doprava ne-li znemožněna, alespoň velmi ztížena.

ROK 1933

Obvodová sběrna mléka. Svépomocné zemědělské družstvo v Petřvaldě na Mor., o němž je zmínka vpředu, pozvalo v r. 1930 ke dvěma schůzím místní chovatele krav a doporučovalo zájemcům zřídit v obci sběrnou mléka. Pro nepochopení a z nedůvěry petřvaldských občanů ke sběrně nedošlo k uskutečnění sběrný. Teprve přičiněním několika mladých pokrokových rolníků z Petřvaldíku, kteří byli k družstevnictví již školou vychováni došlo po třech letech k novému jednání o zřízení sběrný a bylo dosaženo dohody, a to počátkem r. 1933 a přistoupily k němu obce Petřvald, Petřvaldík, Trnávka a Kateřinice.

Členy výboru byli zvoleni: Šeděnka Alex, Petřvaldík - předseda Rypel Josef, Petřvald, místopředseda, Blaheta Alois, Petřvaldík - - jednatel, Kolbe Ludvík, pokladník /z Petřvaldu/ členové: Foltá Frant., Kateřinice, Polášek Frant., Trnávka.

Do dozorčí rady zvolení: Chvostek Ludvík, Petřvald - předseda
Londin Karel, Trnávka, místopředseda, Palička Ludvík, Petřvaldík -
člen, Londin Karel, Trnávka a Konečný Josef Kateřinice - členové.
Místnosti pro sběrnou byly upraveny v domě p. Karla Stejskala, který
jejich propůjčením na 5 let byl zproštěn složení začátečního kapitálu
pro nejnnutnější úpravu sběrnou. Počáteční kapitál složili tito zájemci
Chvostek Ludvík, Šubrt Frant. - Petřvald, Šeděnka Alex, Blaheta Alois
- Petřvaldík, Foltá Frant. z Kateřinic. Úpravu sběrnou provedl Hajdu-
ček Ludvík, stav. z Petřvaldu obnosem 5 212 Kč jen za práci.
Materiál zakoupili členové sběrnou sami. Zařízení sběrnou vyžádalo si
celkového nákladu 30 000 Kč.

Členem sběrnou může být každý chovatel krav, který chce dodávat mléko
sběrně. Zaplatí 5,-Kč zápisné a složí jednou pro vždy členský podíl
25 Kčs z každé své krávy. Zdálo se, že všichni místní chovatelé krav
přistoupí hned za členy sběrnou, ale přece tomu tak nebylo. Asi z ne-
důvěry, že se sběrna neosvědčí a snad i proto, že za litr mléka platí
la méně než platili místní obchodníci mlékem.

Při začátku sběrnou bylo z jednotlivých obcí členů:

Petřvald - 33, Petřvaldík - 16, Trnávka - 21, Kateřinice - 26

Zpočátku nebylo jeantné středisko odběru mléka a pomýšlelo se na
přímý prodej, zřízením vlastní prodejny mléka v Mor. Ostravě. Svaz
výrobců mléka v Mor. Ostravě obával se konkurence přímého prodeje
mléka s místní sběrnou dohodl se s ní a určoval až do 12. června t.r.
mlékárny v Mor. Ostravě, jimž se mléko dodávalo. Teprve pak sjednána
smlouva o trvalé dodávce mléka s jedním z prvních odběratelů p. Rud.
Horákem, majitelem mlékárny v Mor. Ostravě.

Je zajímavé porovnat jaké množství mléka dodali měsíčně sběrně členov
z jednotlivých obcí. Tak např. Petřvaldík v porovnání s Petřvaldem
dodal při menším počtu členů a jistě také krav skoro ve všech měsících
větší množství mléka než Petřvald. Z toho možno usuzovat na vydat-
nější krmení a výběr lepších dojníc u petřvaldických rolníků, kteří
tím docílí mnohem větší doživosti a též větších příjmů za mléko.
Sbírání mléka a jeho dopravu obstarávají rolníci v Petřvaldě a Pedíku
zdarma.

Manipulantem ve sběrně byl od založení až do 15.7. t.r. Vítězslav
Hajduček z Petřvaldíka a po něm Jaroslav Blahut z Petřvaldu. Odvoz
mléka do mlékárny v Mor. Ostravě obstarával až do 8.10. Albert Ševčík
z Petřvaldu a poněm Frant. Liška z Petřvaldíku. Sběrna přijímá jakékol
množství mléka od svých členů, kteří nejsou závislí na obchodnících s
mlékem, kteří v době nadbytku mléka /léto/ odebrali mléko jenkomu chtě

Regulace Lubiny.

Regulace Lubiny pokračovala po celý rok 1933. Stavba regulačního stupně po osadou Dvůrek byla dokončena v létě 1932. Po ukončení stavby pokračovalo se v úpravě břehů směrem k Petřvaldu do konce roku 1932 a první polovině 1933. V létě 1933 provedena stavba dalšího stupně nad hřbitovní lávkou pod usedlostí Karla Břežného. Pak se upravovaly břehy Lubiny až k hřbitovní lávce. Obec Petřvald zaplatila v červnu 30 000 Kč jako další splátku, takže celkový příspěvek obce činil až dosud 130 000 Kč. Regulace je dobrodíním pro místní nezaměstnané. Výdělky byly sice malé - denní výdělek 17 - 24 Kčs, přece však stačily ke skrovnému živobytí. Aby bylo zaměstnáno pokud možno co nejvíce lidí pracovalo se na 2 směny a při nedostatku práce zavedeny střídavé dovolené. Protože zaměstnání u regulace nebylo stálé a jiné možnosti výdělku nebylo, byli nezaměstnaní naší obce pojeti okr.úřadem do stát. stravovací akce jako v roku předešlém.

Státní stravovací akce vztahovala se jen na úplně nemajetné nezaměstnané a omezeně pracující dělníky, kteří nepobírali podpory odborových organizací. Ženatí obdrželi 2 lístky na potraviny týdně v ceně 20 Kč, svobodní 1 lístek v ceně 10 Kč. Naší obci bylo v tomto roce přiděleno celkem 2326 lístků v úhrné ceně 23 260 Kčs. Rozdělování lístků a soupisy nezaměstnaných pro jednotlivá období prováděla místní sociální komise s předsedou Jos. Mentlíkem a později Frant. Adamíkem. Nepatrné výdělky místních občanů a nízké ceny hosp. produktů měly velký vliv na místní

Spořitelna a záloženský spolek. Pro neostatek peněz vybírali drobní vkladatelé své vklady a na nové vklady nebylo, až na ojedinělé případy ani pomýšlení. I úroky a povinné splátky se věřitelům těžko shánely a v několika případech zůstaly i nevyrovnány. Když pak k tomu musela záložna vyplatit několik vkladů brzy za sebou octla se v nepříznivých peněžních poměrech. Aby nemusela vypovídat úvěr mnoha menším dlužníkům požádala z nařízení Ústředí záložen obce Petřvald, Petřvaldík, Košatku o zaplacení dluhovaného obnosu, jelikož obce mají větší možnost si obsarar potřebné peníze u jiných peněžních ústavů. Obci Petřvaldu oznámila záložna výpověď úvěru ve výši 285 000 Kč dne 17.4.1932. Z úspor obce byla záložně zaplacená částka 100 000 Kč, ale tento obnos bylo nutno obsarar nyní na úhradu obecního příspěvku, potřebného na regulaci Lubiny. Starosta obce Boh. Dvorský informoval se u několika peněžních ústavů o půjčce, ale všechno nadarmo. Konečně šťastnou náhodou se mu podařilo sjednat půjčku 100 000 Kč u Ústřední sociální pojišťovny v Praze. Šťastnou náhodou proto, že naše obec byla poslední z mnoha obcí, které rovněž půjčku žádaly, ale nebylo jim vyhověno.

Půjčka byla ujednána na dobu 26 roků na 6 % úrok s podmínkou, že jí bude použito na úhradu příspěvku potřebného k regulaci Lubiny. Žádost po schválení obec.zastupitelstvem byla podána 11.1.1933 Ústřední soc. pojišťovně v Praze, která půjčku vyplatila po sjednaných srážkách v částce 95 616,50 Kč dne 19.6.1933. Místnímu spol. a zál. spolku však uvedená splátka nestačila a upomínala proto obec znovu o zaplacení zbývajících dluhované částky 185 000 Kč. Tento obnos nemohl starosta obce pro povšechný nedostatek peněz nikde obstarat. Záložna však trvala na bezpodmínečném zaplacení z nařízení Ústředí založen, Když obec nezaplatila ve stanovené lhůtě, byla žalována prostřednictvím JUDr. Vl. Sládka, advokáta v Mor.Ostravě 7.10.1933. Rozsudkem kraj.soudu v N.Jičíně byla obec odsouzena k zaplacení 1 % žalovaného obnosu částkou 1850 Kč a náhradu advokátních výloh 901,55 Kč. Koncem roku zažádáno znovu u Ústřední so c. pojišťovny o půjčku 100 000 Kč, která byla obci přislíbena.

Řídící učitel Miloslav Smolka byl jmenován na vlastní žádost říd. učitelem na dvoutřídní škole v Letošově, okr. Vyškov s nástupem 1.9.1933. V důsledku toho vypsali okres.škol.výbor v N.Jičíně na žádost místní škol.rady konkurs na místo řídícího učitele. Pan řídící učitel Mil.Smolka působil na zdejší škole od 1.9.1924. Na uprázdněné místo k 1.9.1933 byla ustanovena 1.9.1933 učitel.čekatelka Růžena Klečková z Příbora. O místo říd.uč. na zdejší škole bylo podáno 5 žádostí: Rudolf Ország z Vel.Karlovic, Jaroslav Zbořil uč.z Libhoště, Josef Valchař z Nov. Hrozenkova, Alois Blahut, učitel v Petřvaldě, Jan Hendrych, uč.v Ném.Bránicích. Obecní zastupitelstvo ve schůzi 19.8. sestavilo uchazeče v tomto pořadí: Rudolf Orság, Alois Blahut, Jan Hendrych. Okres. škol.výbor prezentoval ve svém zasedání 9.11. Rud. Orsága, na jehož jmenování zem.škol.radou se dosud čeká.

Místní škol.rada. Obecní zastupitelstvo zvolilo ve své schůzi 1.7.1933 za členy místní škol.rady /funkční období staré škol.rady skončilo/ z řad občanů: Frant. Lednického, Karla Stejskala a Frant. Kovalčíka, za náhradníky zvolen Josef Tománek, Alois Richter, Josef Klečka, zástupcem přiškolené obce Hartů zvolen Ludvík Kuběna. Předsedou zvolen Frant. Lednický, Místopředs. Karel Stejskal. Jako zástupce učitelů zvolen Alois Jurák. Učitelkou ručních prací ^{byla} Marie Nováková, která se odstěhovala do Zlína a nastoupila učit. Štěpánka Jiroušková z Příbora..

Státní obvodní lékař MUDr Miroslav Juchelka odešel 10.10. na nové působiště do Kravař na Hlučínsko. Nejaktuálněji jej zastupoval MUDr Jeník z Příbora, a ke konci roku bylo uprázdněné místo obsazeno MUDr Vladimírem Holeňou, který působil v Orlové.

Patnácté výročí naší samostatnosti oslaveno velmi okázale. Školní děti vyzdobily v den před 28. říjmem školu věnci a praporky, v oknech umístěn obraz p. prezidenta, který byl večer osvětlen barevnými žárovkami. V sobotu 28. října dopol. uspořádána zdařilá školní oslava za hojné účasti místních občanů. Odpoledne byl koncert petřvaldské hudby před pivovarem. Večer velmi pěkně se vyjímal průvod školních dětí s lampióny. Průvod vyšel z dolního konce /za hojné účasti občanů a ubíral se na Laněk, kde při zapálené hranici promluvil odb. učít. Josef Vavrečka z Jistebníka. V neděli v rámci oslavy sehrál místní Sokol divadlo "Zelené království".

Letecká národní sbírka. Národní rada čsl. vydala koncem října provolání k čsl. veřejnosti, aby přispěla na národ. leteckou sbírku, která se konala ve dnech 23.10. - 4.11. Tato výzva byla obecně příznivě přijata a měla velký úspěch po celé naší republice. U nás vybráno 412,-Kč. Čsl. národní rada rozhodla se pro sbírku proto, že letecké manevry v cizině ukázaly, že nestačí naše opatření ke změnšování účinků leteckých útoků. Nejdůležitější je síla vlastního letectva, které by dovedlo odrážeti a působilo i morálně tím, že by dovedlo vzbudit obavy z odvěty. Proto musí mít každý zájem na tom, aby příprava k obraně proti leteckým útokům na území republiky byla co nejdokonalejší.

V březnu zřídil si Karel Stejskal, Dvorský Bohusl., Šeděnka Jan, Skuplák Ludvík, Lísek Václav, Sklenák Jan a Mentlík Josef společným nákladem Rybník na pozemku K. Stejskala. Do rybníka bylo nasazeno 6 kop kaprů malých o váze 16,5 kg a 31 kaprů větších o váze 2,5 kg. Ke krmení dodával K. Stejskal mládot, Bohusl. Dvorský brambory a Ludv. Skuplák řeznické odpadky. Výlov proveden v měs. říjnu. Vyloveno bylo 373 kusů malých kaprů a 30 velkých, na nichž se jevil přírůstek 16 kg t.j. z 25 na 41 kg. Ryby byly umístěny v haltýři u K. Stejskala. Před vánočními svátky byly rozděleny velké ryby mezi společníky. Předseda rybářského kroužku byl Josef Mentlík.

Koncem února proveden nájem obecního rybolovu v řece Lubině, rybolov našel Josef Mentlík za poplatek 175 Kčs ročně na dobu 5 let.

Obecní přírážky byly u daně domovní a činžovní 200 % , u daní ostatní 250 %. Obecní rozpočet udržoval se jakž takž po celý rok při všestranné šetrnosti v rovnováze,

Veřejné osvětlení bylo nutno pro stále klesající obecní příjmy zrušit. Přestože starosta obce několikrát osobně intervenoval u MSE o snížení ceny el. proudu pro veřejné osvětlení nedosáhl snížení, ačkoli u soukromé spotřeby cena proudu poněkud klesla. Z těchto důvodů bylo veřejné osvětlení zastaveno a obcovi se až SME cenu proudu sníží. Podobné případy staly se též u jiných obcí připojených na síť MSE.

Počasí bylo z jara dlouho studené. Koupání, které začíná u nás někdy již koncem května a začátkem června, oddálilo se stálým chladem až do července. Teplých dnů i v létě bylo celkem málo. Vzdělání hospodářských plodin byl pro nedostatek dešťů a pro studené počasí slabý a teprve v červnu se počal uspokojivě vyvíjet. Úroda byla však mnohem lepší než se očekávalo. Žně pěstí jiným rokům opozdily se asi o 14 dnů, ale práce na poli pro příznivé počasí v době žní i sklizně byly brzy skončeny. Obilniny dobře sypaly a urodilo se po měřici průměrně až 3 q pšenice více a rži o 2 q více než v r. 1932.

Nějaké zvláštní události se během roku nepřiřadily.

R O K 1 9 3 4

Krestův autobus. Počátkem roku nepřiřadily se v obci žádné význačnější události. Pro zajímavost však třeba podotknout, co se stalo s jedním z průkopníků autobusové dopravy dělnické ve zdejší obci, autobusem Aloise Kresty, o němž již byla zmínka vpředu. Následkem nezaměstnanosti ve Vítkovických železárnách, klesl počet dojíždějících dělníků do Vítkovic tou měrou, že se majitelům autodopravy Adolfu Matějovi a Aloisu Krestovi jízdy s dělníky do práce nevyplácely. Z toho důvodu přestal Alois Kresta v měs. prosince jezdit. Kresta dlužil místní záložně určitý obnos vypůjčený na zakoupení autobusu a ježto neměl výdělek, nebylo naděje že v brzké době dluh splatí. Proto žádal Spoř. a zálož. spolek v Petřvaldě, aby 27 ručitelů, vesměs dělníků, které Kresta do práce vozil, zaplatilo Krestův dluhovaný obnos. Samozřejmě, že ručitelé poněkud přísný zákrok záložny odsoudili a ježto byli většinou nemajetní, zdráhali se zaplatit připadající na ně částku. Vznikl z toho soudní spor, který trval skoro celý rok a ručitelé přece museli záložně dluh zaplatit. Po dlouhém jednání docíleno toho, že počátkem roku - 8. ledna - došlo k prodeji autobusu veřejnou dražbou. Zájemníků však nebylo a bylo jisté, že se autobus neprodá. Aby se tato nepříjemná záležitost co nejdříve skončila a ježto vyvolávací cena byla poměrně nízká, koupil autobus jeden z ručitelů, Ludvík Chvostek, domkář v Petřv

Autobus byl upraven na nákladní auto a používá se ho k dopravě mléka z družstevní sběrný zdejší obce do Mor.Ostravy. Zisku, který ovšem při velké režii je nepatrný, použije se k úhradě obnosu, které museli rušitele za Krestu zaplatit. X S autem jezdí šofér Felix Sklenák. Kresta se odstěhoval v červnu 1933 do Kateřinic. Dělníci, kteří jezdívali autobuse Krestovým, jezdí nyní z části autobusem Matějovým a z části autobusem ze Sedlnice.

Mlékařské a hospodářské družstvo. Počátkem roku 1934 byl změněn původní název "Obvodní sběrna mléka" na "Mlékařské a hospodářské družstvo zapsané společenstvo s ručením omezeným v Petřvaldě na Mor. Při valné hromadě družstva, konané 14.1. byli zvoleni za členy: ředitelstva:

Alex Šeděnka, rolník v Petřvaldíku	- ředitelem
Josef Rypel, malorolník v Petřvaldě	- místopředseda
Alois Blahety, malorol.v Petřvaldíku	- jednatel
František Folta , rolník v Kateřinicích	- bez funkce
Karel Londín , malorol.v Trnávce	- bez funkce
<u>dozorčí</u> Ludvík Chvostek, mlrol.v Petřvaldě	- předsedou

rada:

Josef Konečný, mlrol. v Kateřinicích	- místopředseda
Vojtěch Šindel, rolník v Petřvaldě	- zapisovatel
Ladisl.Tománek, rolník v Kateřinicích	
František Chyla, rolník v Trnávce	
Ludvík Palička, mlrol.v Petřvaldíku	- bez funkcí

Družstvo se všemožně stará o odbyt veškerého mléka, které členové dodají. Dodavatelé jsou povětšinou s družstvem spokojeni, ježto mají zaručeno zpeněžení všeho mléka anejdou odkázání na libovůli obchodníků, kteří mnohdy jednotlivým dodavatelům mléko neodebrali, platili si o několik haléřů za mléko více, protože chtěli získat větší počet dodavatelů pro sebe a snad též, aby poškodili družstvo a přivedli je k úpadku. Potom by ovšem všichni členové družstva byli závislí na obchodnících, kteří by platili za mléko možná ještě méně než družstvo. Připojená účetní závěrka za rok 1934 svědčí o dobrém vedení a hospodaření družstva a zároveň o důvěře v ně, protože členů stále přibývá. /Tabulka je uvedena v kronice/.

Škola: Rudolf Orsag, učitel z Velkých Karlovic, presentovaný okres. školním výborem na místo řídícího učitele na zdejší škole, žádost odvolal, následkem čehož ke jmenování zemskou škol. radou nedošlo. V důsledku toho jmenoval okr.škol.výbor v Nov. Jičíně definitivním řídícím učitelem zatím správcem školy Aloise Blahuta a zem.škol. rada jmenování 11.7., čís.46 247 potvrdila.

Sloučení tříd. Presidium zemské školní rady v Brně nařídilo výnosem ze dne 31.1.1934, aby z důvodu úsporných vyučovalo se na zdejší škole ve třech třídách. Tím se stalo, že odešla výpomocná učitelka Růžena Klečková na obecnou školu do Veřovic. Místní školní rada i obecní zastupitelstvo podaly proti tomuto nařízení odvolání, vněmž žádaly, aby sloučení tříd na zdejší škole nebylo provedeno. Nepomohla ani osobní intervence starosty obce Boh. Dvorského a člena místní škol. rady Karla Stejskala u zemské škol. rady v Brně. Bylo jim však přislíbeno, že v případě většího počtu žactva v příštím škol. roce pozbude sloučení tříd platnosti. Učilo se tedy až do konce škol. roku ve třech třídách. Počátkem škol. roku 1934/35 zvýšil se poněkud stav škol. dětí a kromě toho začalo chodit v důsledku trvalého příškolení Hart. 21 dětí. Tím se celkový počet dětí zvýšil natolik, že zemská škol. rada neměla důvodu k dalšímu trvání sloučení tříd a daný slib skutečně splnila a povolila zase vyučovati ve čtyřech třídách. Na uprázdněné 4. místo nastoupil 15.9. Oldřich Skupník, který dosud konal presenční službu vojenskou. Jiných změn v učitelství na škole neb

Vypsání konkursu na učitelské místo. Z nařízení okresního škol. výboru vypsáno bylo definitivní místo učitelské na zdejší škole s konečnou lhůtou podávání žádosti do 15.12. Žádost o udělení tohoto místa podal zdejší učitel Alois Jurák. Z dalších škol. záležitostí nutno podotknout, že odešel po osmiletém působení 1.10. na odpočinek okr. škol. inspektor Frant. Vojtěchovský. Byl to neúnavný, tichý a nenáročný pracovník, který svým milým jednáním a ochotou získal si lásku všeho učitelstva i občanstva. Školské záležitosti vyřizoval a inspektora ve zdejší okrese zastupoval ošl. hranický Strýček. Do konce toho roku nový inspektor nebyl ustanoven.

Regulace Lubiny pokračovala i v tomto roce. Po zimní přestávce začalo se pracovat 22.3. k velké radosti místních nezaměstnaných dělníků, kterým se dostalo alespoň částečného zaměstnání a výdělku, potřebného k nejnnutnější výživě. Zpočátku pracovalo se v malém rozsahu a byly prováděny jen zabezpečovací práce. Do 21.12. byly oba břehy Lubiny až k omostu upraveny, čímž první část projektované regulace byla skončena. Vrchní měřičská rada ing. Robert Freude provedl mapování regulace a knihovni pořádek soukromého a veřejného majetku získaného regulací.

Hřbitovní plot. Po regulaci Lubiny bylo nutno provést oplocení hřbitova. Za tím účelem byla svolána hřbitovní komise, k níž pozváni zástupci obce Petřvaldíku a Hart. Dohodnuto, že se postaví po zregulovaném břehu Lubiny nový plot s betonovou podezdívkou a cihl. sloupky

Ježto však obecní rozpočty zúčastněných obcí nebylo možno zatížit poměrně dosti velkými obnosy na stavbu plotu, usnesli se zástupci doporučit obecním zastupitelstvům provedení sbírky v obcích, jejíž výtěžku se použije k úhradě nákladů spojených se stavbou plotu. V Petřvaldě se sebralo 2642,- Kč, v Petřvaldíku 835,- Kč, v Hartech 474,-Kč. Nemají etní občané petřvaldští, kteří nemohli přispět na sbírku penězi, pracovali určitou dobu zdarma. Příspěvek Petřvaldu uhrazen byl skoro úplně výtěžkem sbírky, díky některým občanům, kteří přispěli dosti velkým obnosy nebo jiní zase zdarma vykonali kus práce. Zregulovaná část Lubiny s novým hřbitovním plotem působí velmi pěkným dojmem a je zcela na místě připočíst místním obecním činitelům ke cti že splnili účelné s pěkným. Připojená fotografie v kronice ro dosvědčuje.

Naléhavým požadavkem je ještě provedení úpravy vnitřního hřbitova a nedovolit pohřbívat jak se komu zachce. Až se toho docílí, bude jistě náš hřbitov s pěknou polohou patřiti k nejpěknějším v kraji.

Druhá obecní půjčka u Ústřední soc. pojišť. v Praze. Na žádost obecního zastupitelstva ze dne 15.10.1933 jak již bylo podotknuto, usneslo se předsednictvo Ústřední soc. pojišť. v Praze ve své schůzi povolit naší obci komunální zápůjčku v částce 100 000 Kč za těchto podmínek. Zápůjčka musí být umořena ve 46 pololetních splátkách a zúročí se 5 3/4 %. Kromě toho se má bude platit 1/4 % správní příspěvek ročně ze zbytku zápůjčky. Při výplatě sráží se 1% manipulační poplatek jednou provždy. Pololetně splatné úroky, správní příspěvek a umořovací splátka tvoří spolu pevné annuity, které jsou splatny vždy 1. ledna a 1. července předem. K dalšímu zajištění této zápůjčky je obec povinna dátí Ústř. soc. pojišť. do zástavy akce MSE v hodnotě 22 000 a dílčí úpisy těchto elektráren v hodnotě 145 000 Kč. Pokud bude obec řádně platit annuity bude Ústř. poj. poukazovat výnos zastavených cenných papírů obci. Po sdělení souhlasu obecního zastupitelstva s uvedenými podmínkami poukázala Ú. sp. po patřičných srážkách 96 846,50 Kč dne 20.8. Zápůjčky bylo použito jediné k výplatě Spoř. a zásl. spolku v Petřvaldě na Mor. na dluh vzniklý elektrizací obce.

Obecní přírážky a hospodaření. Výměrem berního úřadu v Příboře sděleno v měs. dubnu obecní radě, že naše obec má na přírážkách daňových přebráno přes 13 000 Kč. Tím se stalo, že obecní pokladník nedostal po několik měsíců žádných peněz z obecních přírážek. Aby obec udržela rovnováhu rozpočtu, bylo nutno všestranně šetřit a omezit obecní výdaje na nejmenší míru. Avšak ani při sebelepším hospodaření nebylo možno během roku dostát všem platebním povinnostem a koncem roku objevily se tyto běžné nedoplatky:

místní zálohmě 8 261,50 Kč na úrocích a povinné splátce, škole 3 137 Kč. Celkový stav dluhů koncem roku se jeví takto:

Hypoteční banka v Brně	- 3 391,80 Kč
Spoř. a zál.spolek v Petřvaldě	- 170 500
Ústř.soc.poj.v Praze	- 196 577
Celkem	370 468,80 Kč

Nezaměstnanost. Ani letošního roku nenastalo oživení pracovního ruchu a značná nezaměstnanost trvala dále. Skoro v žádném průmysl. podniku nebyli přibíráni dělníci, takže i na naši obec dolehla nezaměstnanost tíživěji, zvláště když regulace Lubiny končila. Ve Vítkov. železárnách pracuje se omezeně ve všech odvětvích a střídavé dovolené dělníků jsou již samozřejmé. Žádný nereptá a je spokojen, pracuje-li alespoň 2 týdny, ba někdy i 1 týden za měsíc. Každý upravuje své životní potřeby tak, že i s tím sebestmenším výdělkem musí vystačit. Nejhuře je na tom dospívající mládež, o tu žádný podnikatel dnes nestojí. Je bolestno člověku dívat se na ty zdravé, statné hochy, plné síly, kteří by jistě rádi pracovali, ale zaměstnání najít nemohou. S rukama v kapsách chodí po cestě nebo den ode dne vystávají před domy a pomalu odvykají práci. Po dobu polních prací ještě není tak zle, sem tam se najde nějaké to zaměstnání u sedláků, ale zima krutě doléhá, zvláště na úplně nemajetné. Hlad je zlý a výdělků žádných. Špatná to vyhlídka do budoucna.

Státní stravovací komise. Skutečným dobrodiním pro nezaměstnané a zčásti též pro omezeně pracující je podpora státní stravovací akce, která se poskytovala opět celý rok. Kromě ní uvolnila vláda pro ministerstvo sociální péče značný obnos na chlebovou akci nezaměstnaným, z níž byly přidělovány ženatým a živitelům rodin týdně 2 bochníky chleba o váze 1,5 kg v ceně 3 Kč za bochník a svobodným 1 bochník. Rovněž cukr byl v některých měsících přidělován a zdejšími nezaměstnanými bylo přiděleno 40 kg cukru. V měs. listopadu zakoupil úřad ze státních prostředků ve zdejší obci brambory za 750 Kč a byli jimi poděleni rovněž místní nezaměstnaní. Kolik poukázek a za jaký obnos bylo v obci potravin a chleba odebráno za celý rok je zaznamenáno v tabulce v místní kronice /v originálu/.

Úmrtí. Během roku zemřelo v Petřvaldě na Mor. 12 a na Dv. rku 5 osob. Zvláště 2 úmrtí způsobila ve zdejší obci rozruch. V nemocnici v Petřkovicích zemřel 23. dubna náhle Josef Mentlík, který byl členem obec. zastupitelstva za stranu národně demokratickou. Za něho nastoupil náhradník Felix Klímek.

Časně ráno 7. května rozletěla se vesnicí smutná zpráva o sebevraždě Viléma Šeděny z č. 106. Tragický skon 23 letého mladíka způsobil rodičům velkou bolest. Z nešťastné lásky přehodil na své roli přes dráty hlavního el. vedení drát, jehož se se svou milou Blaženou Kudělkovou z Nové Bělé přidržel. Byl v krátké době mrtev, kdežto děvče bylo jen lehce popáleno.

Letošního roku se u nás narodilo 15 dětí. Koncem roku bylo v Petřvald na Mor. 1083 občanů, na Dvorku 159 - celkem 1242 občanů.

Očkování dětí proti záškrtu. Okolní vesnice byly již několik roků a rovněž i letos zamořeno zákeřnou dětskou nemocí, záškrtem. Aby děti zdejší obce byly co možná nejvíce uchráněny této zhoubné nemoci rozhodla se obecní rada doporučit rodičům hromadné očkování proti záškrtu a rozhodla se všemožně je podporovat. Rovněž místní lékař MUDr. Lad. Mechl usiloval o to, aby se s očkováním začalo co nejdříve. Očkování se provedlo natřikrát a začalo 24.10. Aby všechny děti mohly být očkovány vyšel pan Dr. Mechl občanům velmi vstřícně a stanovil honorář za 3 injekce celkem na 15 Kč. To byl poplatek tak nízký, že byl i těm nejchudším rodičům přístupný. A vskutku je možno s uspokojením potvrdit pochopení občanů, kteří uznali nutnost této akce a nezdřáhali se dát očkovat děti, které dosud očkovány nebyly. Celkem bylo naočkováno 135 dětí.

Almuženy. Zlá dnešní doba hospodářské krize vrhá do ulic denně mnoho nezaměstnaných, z nichž mnozí nemohou sobě práci zaopatřit, někteří se však práce štítí a žebrají na úkor potřebných. Bylo policejně zjištěno několik případů, kdy i dosti zámožní lidé prosili o almužnu. Aby se ale poň zčásti zamezilo přílišné a mnohdy i řemeslné žebrotě ve zdejší obci zavedly se koncem roku almuženy, které se prodávaly občanům v bločcích po 25 kusech, 1 almuženka máceniu 10 hal. Obchodníci vyměňují almuženy žebrajícím za potraviny. Tímto zařízením pomůže se těm, kteří prosí o almužnu z bídy a odpudí se taková, kteří chtějí peníze, aby je utopili ve většině případů v alkoholu. Stává se dosti často, že žebrající almuženku nevezme a s nepěknou poznámkou odejde, nevádí ale jistě již nepříjde. Takovým způsobem se pomůže chudákům, ale též místním občanům, kteří budou zbaveni nepotřebných a dotěrných povalečů.

Nocležníci. Těm pocestným, kteří přijdou do obce večer poskytují místní rolníci nocleh a většinou též nějakou večeři. Že venkovský člověk cítí s nebožáky, kteří jsou odkázáni na pomoc bližního vidíme z toho, že bylo ve zdejší obci během letošního roku přenocováno 614 nocležníků. Přespávají obyčejně ve stáji, stodole nebo kůlně. Nejvíce nocležníků je samozřejmě v zimě, v létě se nocuje mnohem lépe pod širým nebem.

Novostavby. Stavební ruch i přes nepřízeň doby a nedostatečný peněžní úvěr úplně nezanikl. Snahou každého je, aby bydlil ve svém a nebyl odkázán na libovůli jiných. v letech 1932, 33 a 34 postavili sobě domky: František Šmerda, Baťa - prodejna, Ledvinka Jaroslav, Jan Staniševský, Josef Kolář, Bombela Valentín, Josef Homola-výměnek, Karel Opler, Václav Bruzek, Aloisie Dlouhá a Vječlovský Jan. Kromě nich postavil dům proti škole Josef Dvorský, rolník ze St. Bělé. V novostavbě upravil obchod pro Drogerii a pekárnu s menším obchodem. Drogerii najal jako filiálku majitel drogerie ze St. Bělé Boh. Chrobák a vedl ji jeho bratr Ludvík Chrobák s drogistou asistentem Ladisl. Bézou. Pekárnu převzal pekař Zdeněk Tyleček z Petřvaldíku. Ve Dvorku postavili vilku u cesty manželé Thilovi. Podle nařízení byly v r. 1932 očíslovány všechny výměnky, čímž počet domovních čísel vzrostl. Koncem letošního roku je v obci 171 čísel a v osadě Dvorku 39 čísel.

Volba presidenta republiky. Jako důležitou státní událost nutno zaznamenat třetí volbu p. presidenta T.G.Masaryka. Konala se ve čtvrtek 24. května slavnostním způsobem v památném Vladislavském sále na hradě pražském. K volbě se dostavilo ze 450 poslanců a senátorů 420. Omluvilo se jich 30. Společná schůze obou sněmoven, v níž se volba provádí je veřejná a hlasuje se lístky. Odevzdáno bylo 418 platných hlasů a 2 hlasy byly neplatné.

T.G. Masaryk obdržel	327 hlasů
prázdných obálek bylo	53
Gottwald /komunis. kand./	38
neplatné	2
Celkem	420 přítomných

Dosavadní prezident T.G. Masaryk byl tedy již potřetí zvolen prezidentem velkou většinou. Všem dobrým republikánům to stačí. Zaráží však proč nebyl zvolen všemi hlasy přítomných poslanců a senátorů člověk, který nám svobodu nadlidskou silou vybojoval, je nejlepším vůdcem naší mladé republiky, před jehož osobností, státnickým důmyslem a prozíravostí se sklání celý svět. Je smutné, že se přece našlo několik vůdců lidu, jenž má svého presidenta tolik rád, kteří odevzdali prázdné obálky, aby dotvrdili, že s Masarykem nesouhlasí. Naším komunistům se není co divit, ti dělají docela jinou politiku stále, jistě se každý diví těm ostatním. Dobrý Čechoslovák však jistě souhlasí se slovy naše zvěčnělého největšího politika Dr. Ant.Švehly, který řekl, že pokud Masaryk bude žít, není možné, aby byl prezidentem někdo jiný.

Mezinárodní události. Mezinárodní soužití bylo letošního roku velmi neklidné. s upěvňováním hitlerovského režimu v Německu zvyšoval se neklid a nedůvěra jednotlivých států v Evropě. Snahou nacionálních socialistů v Německu bylo a je připojení Rakouska k Německu, t. zn. provést tzv. "anšlus". Ostatní státy jsou odhodlány zabránit takovému sloučení i zbraní a hlavně Itálie má největší zájem na tom, aby Rakousko zůstalo samostatné, protože se obává náporu Němců v případě, že by k anšlusu došlo. Nacionální socialisté rakouští jsou v neustálém spojení s hakenkreicery v Německu, kteří je podporují v boji proti rakouské vládě štvavými časopisy a hlavně penězi. Napětí mezi vládním táborem rakouským v čele s kancléřem Dr. Dolfusem a rakouskými hitlerovci vyvrcholilo 25. července v puč, při němž několik hakenkrejclerů v přestrojení starých rakouských důstojníků a vojáků vniklo do vládního paláce a zastřelilo v úřadovně kancléře Dr. Dolfuse. Povstání bylo rychle potlačeno a kancléřem zvolen brzy nato Dr. Schusnig. Několik povstalců bylo náhlým soudem odsouzeno a popraveno.

Marseilleský atentát 9. října. Ve zprávách ČTK 9. října v 8 hod. večer dovidáme se krátkou, ale tragickou zprávu o zavraždění jugoslávského krále Alexandra I. a francouz. ministra zahraničních věcí Louis Barthou v přístavním městě Marseille. A příští den čteme v novinách: "Vlna úžasu, hněvu a lítosti jde světem. Král Alexandr a ministr Barthou byli v Marsseilli úkladně zavražděni ve chvíli, kdy jihoslovanský král vstupoval jako host na půdu Francie." Ctihodný kmet a muž zemřeli právě, když se chystali pokračovat o smír mezi Jugoslávií a Itálií, aby bylo možné trvalé sblížení italsko-francouzské k zabezpečení míru. Barthou a král Alexandr, kteří se nesešli, aby připravovali výboje, ale aby utvrdili o koj v jižní Evropě, byly zastřeleni fanatikem, který ve vraž viděl nástroj ku povznesení svého kmene. Jihoslovanský král připlul na křižníku Dubrovnik do Marseille. Měl přijet s královnou, která však oba vajíce se mořské nemoci, jela vlakem přes Itálii do Francie a v Dijonu měla vyčka dvorního vlaku, doněhož měla vstoupit a přijet do Paříže zároveň s králem. Po přistání v Marseille pozdravil krále ministr Barthou a usedl s ním do automobilu. Asi 10 min. po přistání míjela auta marseilskou burou. Z davu vyskočil jakýsi muž, proběhl mimo strážníka a vrhl se přímo na stupátko automobilu, v němž jel král. Útočník vypálil asi 10 ran z revolveru na osoby sedící ve voze. Útočník byl sražen davem a na místě lynčován. Jakmile přijel vůz na prefekturu ujali se krále, jež byl těžce zraněn, lékaři, ale všechna pomoc byla marná. Král skončil 5 min. po útoku se slovy "Střežte Jugoslávii". Druhý těžce zraněný byl ministr Barthou, byl zraněn do ruky a ukázalo se, že je nutno provést transfusi krve, ježto příliš vykrvácel. Ale než došlo k tomuto zákroku ministr zemřel slabostí srdce.

O jménu a původu vraha kolovaly různé dohady. Vyšetřilo se však, že teroristů bylo několik a že před příchodem do Francie byli v instruktivním táboře chorvatských teroristů v maďarské obci, kde byli k atentátu vyzbrojeni. Správné jméno královraha vypátrala sofijská policie - vrah se jmenuje Veličko Dimitrov, Kerin, narozený v obci Kamenici v Bulharsku.

Pohřeb Barthouův. Pohřeb se konal 13.10. od ministerstva zahraničí, kde tělo mrtvého státníka bylo vystaveno na katafalku. Pohřeb byl národní, vypravený na státní útraty. Církevní obřady trvaly plně 4 hod. Ministerský předseda Gaston Doumergue pronesl jedinou smuteční vzpomínku. K večeru byla rakev ministrova uložena v přítomnosti nejbližších příbuzných a přátel do rodinné hrobky na pařížském hřbitově: Pére Lachaise po boku jeho choti a jediného syna, který právě před 20 léty na počátku války padl.

Pohřeb krále Alexandra. Křížník Dubrovník přivezl mrtvolu krále Alexandra do Splitu, odkud byla vlakem převezena do Bělehradu. Slavný pohřeb králův konal se ve čtvrtek 18. října v Belehradě. Přes půl milionů jihoslovanů ze všech krajů přišlo projevit naposled lásku milovanému králi. Nesčetné delegace cizích států a jejich význačné osobnosti na pohřbu ukázaly, jak byl král Alexandr všude oblíben. Po smutečních obřadech v Bělehradě, které trvaly od časného jitra až dopoledne. Potom odvezl dvorní vlak mrtvolu královu do Oplenaci v krásné Šumadii kde byla uložena do rodinné hrobky v mausoleu Karadjordjevičů. Král Alexandr zanechal vdovu královnu Marii a 3 chlapce Andrejeva, Tomislava a Petra, který byl hned po vraždě svého otce povolán za krále, jako král Petr II. Zavražděnému králi dostalo se názvu "sjednotitel". S Jugoslávií, svým nejbližším spojencem, truchlí Československo v stejném smutku. Slíbili jsme si již za války věrnost za věrnost a věrni zůstaneme Jugoslávii i ve dnech žalu - smutek Jugoslávie je naším smutkem Československa.

Úmrtí Poincarovo. Rána za ranou. Sotva byl národními postamu pohřben Barthou, už rozlétla se světem nová zpráva o neštěstí, které postihlo zprátenou Francii. Bývalý prezident Francouzské republiky z první světové války zemřel 15. října. S Poincarém odešel nejen velký státník francouzský, ale i velký přítel Československa, který mu prokázal služby neocenitelné. Československý národ zachová Raymondů Poincarému trvalou a věčnou vzpomínku.

Naše obec ztratila jednu ze svých starých rázovitých zvláštností a nemůžeme si už pochlubit jako kdysi: " My máme u nás i pivovar", jak to naši bedří občané říkali. Dosavadní místní odběratelé piva zrušeného pivovaru Stejskalova, hostinští L. skuplík, J. Šeděnka, Ant. Žídek a sokolovna odebírají nyní pivo z Čes. akc. pivovaru v Mor. Ostravě.

85. narozeniny p. presidenta T.G. Masaryka. Oslavy 85. nar. T.G.M. byly všude důstojné vzhledem k vysokému a požehnanému věku oslavencovu a vyzněly jako nadšený, mohutný a jednotný projev nesmírné lásky k tvůrci našeho mladého státu. Přes 4000 obcí jmenovalo jej svým čestným občanem. Pečněžní ústavy, průmyslové závody, města, různé korporace a spolky věnovaly u příležitosti těchto vzácných narozenin značné obnosy humánním účelům, nebo darovaly peníze ke zmírnění dnešní bídě nezaměstnaného obyvatelstva. U nás uspořádala místní osvětová komise s ostatními korporacemi v předvečer pěkný lampionový průvod, který prošel vesnicí do sokolovny. Projev učinil řídící učitel p. Alois Blahut a další velmi zdařilý pořad oslavy vyplnily školní děti písněmi a recitacemi. Občané zúčastnili se této oslavy ve velkém počtu a dokázali jak vysoce si vážili života i práce pana presidenta.

Sčítání ovocných stromů a keřů. Z nařízení předsedy vlády bylo provedeno ke dni 1. května sčítání ovocných stromů a keřů na celém území ČSR. Ve zdější obci bylo napočteno: Jabloní - 3009, hrušní 906, třešní 412, višní 29, švestek 3841, slív 276, meruněk 14, broskví 7, vlašské ořechy 100 - celkem 8594 ovoc. stromů. Rybíz 1180, angrešt 782, celkem keřů 1962.

Volby parlamentní, okresní a zemské. Ministerstvo vnitra po uplynutí volebního období vypsalo volby do obou sněmoven Národního shromáždění na neděli 19. května. V neděli 26. května provedly se volby do zemských a okresních zastupitelstev.

Na připojeném přehledu vidíme, jak se u nás po obě neděle volilo:

	do posl. sněm.	okres. senátu	zems. zast.	zems. zastup.
1. Republik str. zeměděls. a malorol.	136	114	141	140
2. Čsl. soc. demokr.	185	150	174	165
3. Čsl. národ. socialistická	116	101	99	103
4. Čsl. strana komunist.	4	5	5	5
5. Čsl. strana lidová	74	70	70	70
6. Deutch. soziald. Arbeiterpartei	16	12	16	16
7. Bundes der Landwirte	7	7	3	2
9. Deutch. christ. Volkspartei	15	15	14	14
10. Čsl. živnost. obch. str. středostav.	69	65	56	57
11. Christ. Landespartei	3	3	-	-
12. Sudetendeutschpartei	18	14	21	23
13. Národní obec fašistická	3	4	-	3
14. Národní sjednocení	18	17	20	19
15. Čsl. strana křest. soc.-.	-	-	-	1

Těchto voleb zúčastnila se kromě jiných stran poprvé též strana sudetoněmecká, jejímž předsedou je Konrád Henl^šwin a získala v celé republice velký počet hlasů a 44 poslanců. Tento vzrůst udal se na úkor všech ostatních německých stran, které tyto hlasy ztratily. Co do celkového počtu poslanců však německé strany nezískávají. Všechny dohady, že náhlý vzrůst Henl^šwinovy strany bude mít neblahý vliv na vnitropolitický vývoj byly bezpodstatné.

50 let hasičského sboru. Místní sbor dobrovolných hasičů oslavil okázalým způsobem své 50 leté trvání. Oslava konala se pod protektorátu obec.zastupitelstva v neděli 2. června. V předvečer uctěna na hřbitově u hrobu řídícího učitele Jana Richtra, zakladatele míst.hasič.sboru památka, která byla též věnována všem zemřelým členům. Dosud žijícím jubilantům, zakládajícím členům, Janu Kolbovi, Frant.Brusovi, Ant. Mrkvicovi, Frant.Rozehnalovi a Čenku Dlouhému uspořádáno hudební dostaveníčko. Z dolního konce obce šel lampionový průvod s hudbou do sokolovny, kde byl promítán film: "Hrdinové ohně". 2. června byla dopoledne konána hlavní oslava - proslov starosta obce Boh. Dvorský. Slavnostním řečníkem byl župní náčelník, říd. uč. v.v. František Štindl z Trnávky. O celkové činnosti sboru podal zprávu jeho jednatele Josef Adamík. Při té příležitosti uděleny všem jubilantům čestné medaile. Vyvrcholením slavnosti bylo předání nové motorové stříkačky, kterou si sbor zakoupil. Po oslavě konána v sokolovně slavnostní valná hromada, odpol.provedeno požár.cvičení hasič. sborů Petřvald na Mor., Petřvaldík, Košatka n.Odr. a Mošnov. Průvodem byla zahájena odpol. veselice na cvičišti u sokolovny a večer taneční zábava. Odpol. požární cvičení za velmi pěkného počasí sledovalo velké množství obecnstva. Nová stříkačka je dvojkolka s benzinovým motorem zakoupena od fy. J.Stratílek ve Vysokém Mýtě. Obnos 22 000 Kč byl nahrazen z velké části úsporami hasičského sboru, jednak dary v obnosu 5000 Kč. Místní i dvořeční občané pochopili jaký význam má pro ně motor.stříkačka, ocenili snahu místního hasič.sboru, který chce nezjištěně chránit majetky a přičinili se o zdar sbírky, jak kdo mohl nejvíce.

Státní stravovací komise. Tíživá nezaměstnanost trvá i v tomto roce. O státní stravovací akci hlásí se pro každé období průměrně asi 28 nezaměstnaných a omezeně pracujících. Vláda se všemožně stará, aby uživila a zmírnila bídu těch, kteří ne vlastní vinou přišli o výdělek. ~~axtix~~ Uvolňuje každým rokem miliónové obnosy, jež jsou dle potřeby přidělovány jednotlivým okresům, které přímo vyplácí místním obchodníkům za zboží odebrané nezaměstnanými na stravovací poukázky. Se státní stravovací akcí je spojena kace chlebová se stejným počtem poukázek na odběr chleba pro každé období, které je pětitýdenní.